

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 05.02.2001
COM(2001) 32 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**3η Έκθεση της Επιτροπής επί της λειτουργίας του συστήματος ελέγχου των
παραδοσιακών ιδίων πόρων
(1997 - 1999)**

**(Άρθρο 18 παράγραφος 5 του κανονισμού [ΕΚ, Ευρατόμ] αριθ. 1150/00 του Συμβουλίου
της 22ας Μαΐου 2000)**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1	Εισαγωγή	5
2	Νομικο πλαίσιο και σκοποι των ελεγχων	6
2.1	Νομικό πλαίσιο	6
2.2	Στόχοι των ελέγχων	7
3	Λειτουργια του κοινοτικου συστηματος ελεγχου.....	7
3.1	Κανονιστικός έλεγχος.....	9
3.2	Έλεγχος εγγράφων στοιχείων	9
3.3	Επιτόπιοι έλεγχοι στα κράτη μέλη	12
4	Οι επιτοπιοι ελεγχοι της επιτροπης (1997 - 1999).....	12
4.1	Διαδικασίες και διεξαγωγή των επιτόπιων ελέγχων	12
4.2	Διεξαγωγή των ελέγχων	13
4.3	Κυριότερα αποτελέσματα των ελέγχων	13
4.3.1	Παρατηρήσεις σχετικά με τη διαχείριση των τελωνειακών διαδικασιών	14
4.3.2	Παρατηρήσεις σχετικά με τη διαχείριση των λογιστικών διαδικασιών.....	15
4.3.3	Άλλες διαδικασίες	16
4.4	Η κανονιστική και δημοσιονομική συνέχεια που δόθηκε στους ελέγχους από την Επιτροπή.....	16
4.4.1	Η κανονιστική συνέχεια	16
4.4.2	Οι δημοσιονομικές επιπτώσεις.....	18
4.4.3	Οι επιπτώσεις από πλευράς οργάνωσης	19
4.5	Οικονομική ευθύνη των κρατών μελών	20
4.6	Εφαρμογή του άρθρου 17 παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. 1150/00.....	22
5	Αξιολογηση της λειτουργιας του συστηματος ελεγχου.....	24
5.1	Συνολική αξιολόγηση: οι έλεγχοι παραμένουν αναγκαίοι.	24
5.2	Σχέσεις με το Ελεγκτικό Συνέδριο: αυξανόμενη σημασία.....	25
5.3	Κοινή πρωτοβουλία οικονομικού ελέγχου	26

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Η παρούσα έκθεση, που καταρτίστηκε βάσει του άρθρου 18 παράγραφος 5 του κανονισμού αριθ. 1150/00 υπ' όψιν της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής, παρουσιάζει τη λειτουργία του συστήματος ελέγχου των παραδοσιακών ιδίων πόρων για την περίοδο 1997-1999. Με αυτήν την τριετή ενημέρωση δίνεται μια συνολική εικόνα των πολυετών ελέγχων που διεξάγει η Επιτροπή όσον αφορά τόσο τις τελωνειακές όσο και τις λογιστικές διαδικασίες, καθώς και οι κύριες κατευθυντήριες γραμμές τις οποίες η Επιτροπή προτίθεται να αναπτύξει για τη βελτίωση των αποτελεσμάτων της.

Η εν λόγω έκθεση περιγράφει καταρχήν τους γενικούς στόχους που επιδιώκει η Επιτροπή μέσω των ελέγχων παραδοσιακών ιδίων πόρων, ιδίως τη διατήρηση ισοδύναμων συνθηκών όσον αφορά τον ανταγωνισμό ανάμεσα στις επιχειρήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη βελτίωση της κατάστασης όσον αφορά την είσπραξη και την ενημέρωση της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής. Εξάλλου, παρουσιάζει το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται οι διάφορες λεπτομέρειες διεξαγωγής των ελέγχων, και προβαίνει σε τεκμηριωμένη περιγραφή του κοινοτικού συστήματος ελέγχου μεταξύ 1997 και 1999.

Κατά την εξεταζόμενη περίοδο, η Επιτροπή ξεκίνησε 70 αποστολές ελέγχου (από κοινού και αυτόνομες) στο σύνολο των δεκαπέντε κρατών μελών. Μέσω αυτών εντοπίστηκαν 246 ανωμαλίες, που κατανέμονται σε 185 ανωμαλίες λογιστικής φύσεως και 61 ανωμαλίες τελωνειακής φύσεως. Οι εν λόγω ανωμαλίες είχαν οικονομικές επιπτώσεις: τα κράτη μέλη έχουν συνεπώς καταβάλει, μέχρι σήμερα, ποσό €3.035.347 για κεφάλαιο και ποσό €6.971.898 για τόκους υπερημερίας.

Εκτός από αυτές τις λογιστικές πτυχές, οι ανωμαλίες που εντοπίστηκαν κατά τους ελέγχους αποτελούν σημαντική πηγή πληροφόρησης όσον αφορά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη στην εφαρμογή της τελωνειακής και λογιστικής ρύθμισης. Μπορούν να τονίσουν ενδεχόμενες ασυμβατότητες ανάμεσα στις εθνικές ρυθμίσεις και το πνεύμα των κοινοτικών νόμων· καθιστούν προφανείς τις πιθανές επιπτώσεις σχετικά με τους ίδιους πόρους. Η ανάλυση των εν λόγω ανωμαλιών μπορεί να οδηγήσει στην εφαρμογή μεταρρυθμίσεων των υφιστάμενων διατάξεων και να συντελέσει στο να καταστεί η κοινοτική νομοθεσία πιο ευνόητη.

Η έκθεση καταλήγει στην ανάγκη διεξαγωγής ελέγχων που καθιστούν κατανοητές τις διάφορες πτυχές, τελωνειακή, οικονομική, κανονιστική, της λειτουργίας του συστήματος ελέγχου παραδοσιακών ιδίων πόρων, στο σύνολό της.

Η έκθεση εξετάζει, τέλος, τη γενικότερη εξέλιξη του συστήματος ελέγχου και είσπραξης· εκθέτει τις κύριες κατευθύνσεις της στρατηγικής την οποία προτίθεται να αναπτύξει μεσοπρόθεσμα η Επιτροπή, αφενός μεν σχετικά με τη μέθοδο, αφετέρου δε στο πλαίσιο ανανεωμένης εταιρικής σχέσης ανάμεσα σε αυτήν και τα κράτη μέλη.

Όσον αφορά τις λεπτομέρειες διεξαγωγής των ελέγχων, η Επιτροπή επιδιώκει να βελτιώσει τη χρήση όλων των πρακτικών μέσων που μπορούν να συντελέσουν στην αποτελεσματικότερη διεξαγωγή τους ή στην καλύτερη παρακολούθηση των δράσεών της.

Παράλληλα με αυτόν τον προβληματισμό μεθοδολογικού χαρακτήρα, η Επιτροπή στοχεύει να καταστήσει τα κράτη μέλη περισσότερο υπεύθυνα. Για το λόγο αυτό εξακολουθεί την εξέταση των επιχειρησιακών συνεπειών που προκύπτουν από την εφαρμογή της οικονομικής

ευθύνης των κρατών μελών για ορισμένα σφάλματα που διαπράττουν οι διοικήσεις τους. Το διάβημα αυτό εντάσσεται στην αναζήτηση δικαιότερης κατανομής του δημοσιονομικού βάρους ανάμεσα στα κράτη μέλη, σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής και αποτελεσματικής διαχείρισης, όπως ορίζεται από τη SEM 2000. Αλλά η Επιτροπή μελετά εξίσου την οργάνωση νέας προσέγγισης των από κοινού ελέγχων που να βασίζεται στην προσφυγή στην Πρωτοβουλία κοινού οικονομικού ελέγχου η οποία συνεπάγεται διαφορετική μορφή συνεργασίας ανάμεσα στις κοινοτικές αρχές και τα κράτη μέλη. Εξάλλου, έχει επίσης ως στόχο να ανταποκριθεί στην προσαρμογή των ελέγχων που θα απαιτήσει η προσεχής διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

3η Έκθεση της Επιτροπής επί της λειτουργίας του συστήματος ελέγχου των παραδοσιακών ιδίων πόρων (1997 - 1999)

(Άρθρο 18 παράγραφος 5 του κανονισμού [ΕΚ, Ευρατόμ] αριθ. 1150/00 του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2000)

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η λειτουργία του συστήματος ελέγχου των ιδίων πόρων της Κοινότητας αποτελεί, κάθε τρία έτη, το αντικείμενο έκθεσης προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και προς το Συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφος 5 του *κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1150/00¹ του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2000, για την εφαρμογή της απόφασης 94/728/ΕΚ, Ευρατόμ περί του συστήματος των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων²* (στο εξής « κανονισμός αριθ. 1150/00 »)³.

Η πρώτη έκθεση που αφορά την περίοδο 1989-1992, διαβιβάστηκε στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή στις 4.1.1994⁴ η δεύτερη, για την περίοδο 1993-1996, διαβιβάστηκε στις 8.12.1997⁵.

Η παρούσα έκθεση περιγράφει και αναλύει τη λειτουργία του συστήματος ελέγχου των παραδοσιακών ιδίων πόρων για την περίοδο Ιανουάριος 1997- Δεκέμβριος 1999· περιλαμβάνει τη συνέχεια που δόθηκε στους διάφορους φακέλους μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1999. Η εν λόγω έκθεση έχει διαρθρωθεί κατά τον ακόλουθο τρόπο: υπενθύμιση των γενικών στόχων τους οποίους επιδιώκει η Επιτροπή μέσω των ελέγχων των παραδοσιακών ιδίων πόρων και παρουσίαση του νομικού πλαισίου στο οποίο εντάσσονται οι διάφορες λεπτομέρειες διεξαγωγής των ελέγχων, στη συνέχεια τεκμηριωμένη περιγραφή του κοινοτικού συστήματος ελέγχου.

Κατόπιν αναλύει τους ελέγχους της Επιτροπής έτσι όπως αυτοί διεξήχθησαν μεταξύ 1ης Ιανουαρίου 1997 και 31ης Δεκεμβρίου 1999. Στη συνέχεια προβαίνει σε αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων και εξάγει συμπεράσματα και εκτιμήσεις που απορρέουν από τους ελέγχους της Επιτροπής⁶. Τέλος, η έκθεση αναφέρει τη συνέχεια που δόθηκε στους ελέγχους αυτούς από δημοσιονομική και κανονιστική άποψη, και συνοψίζει την επίπτωσή τους όσον αφορά την εξέλιξη των διαφόρων ρυθμίσεων.

¹ ΕΕ L 130 της 31.5.2000, σ.1-9.

² ΕΕ L 293 της 12.11.1994, σ. 9.

³ Τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργούν τα κράτη μέλη ανακοινώνονται στην Επιτροπή βάσει του άρθρου 17 παράγραφος 3 του κανονισμού 1150/00.

⁴ Έγγρ. COM(93) 691 τελικό της 4.1.1994.

⁵ Έγγρ. COM(97) 673 της 1.12.1997.

⁶ Η έκθεση αφορά ιδιαίτερα το μέρος των ελέγχων που πραγματοποιούνται από τα κοινοτικά όργανα (την Επιτροπή και το Ελεγκτικό Συνέδριο). Αντίθετα, η εν λόγω έκθεση δεν καλύπτει τους ελέγχους που πραγματοποιούνται από τα κράτη μέλη, τα λεπτομερή αποτελέσματα των οποίων περιλαμβάνονται σε χωριστές εκθέσεις.

Στο πλαίσιο της βελτίωσης της μεθόδου είσπραξης των παραδοσιακών ιδίων πόρων, η έκθεση ασχολείται με την έννοια της δημοσιονομικής ευθύνης των κρατών μελών και εξετάζει την ανάπτυξη της Κοινής πρωτοβουλίας οικονομικού ελέγχου.

Στις περιπτώσεις όπου παρατηρήθηκαν σοβαρές παραλείψεις, η Επιτροπή θεώρησε σκόπιμο να επισημάνει τους εν λόγω φακέλους, εφόσον αφού έλαβε τα αναγκαία μέτρα για την αντιμετώπιση της κατάστασης, ενδεχομένως με την προσφυγή στη διαδικασία παράβασης.

2 ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

2.1 Νομικό πλαίσιο

Ο έλεγχος του συστήματος είσπραξης των ιδίων πόρων βασίζεται σε τρία κανονιστικά κείμενα .

Η *απόφαση αριθ. 94/728/CE, Ευρατόμ του Συμβουλίου της 31ης Οκτωβρίου 1994*⁷ αποτελεί τη νομική βάση του συστήματος των ιδίων πόρων των Κοινοτήτων. Ασχολείται ιδίως με τον καθορισμό των ιδίων πόρων που εγγράφονται στον Προϋπολογισμό της Κοινότητας.

Ο νομικός μηχανισμός εφαρμογής της απόφασης αριθ. 94/728 βασίζεται στην εφαρμογή του *κανονισμού αριθ. 1150/00*. Ο εν λόγω κανονισμός θεσπίζει το σύστημα είσπραξης των παραδοσιακών ιδίων πόρων (άρθρο 2), τους κανόνες καταλογισμού των πόρων αυτών στη λογιστική «Α» ή «Β» (άρθρο 6 παράγρ. 3) και τη διαδικασία απόδοσής τους στην Επιτροπή (άρθρο 10). Περιέχει, εξάλλου διατάξεις σχετικά με τη γνωστοποίηση στην Επιτροπή των περιπτώσεων απάτης ή παρατυπίας που εντοπίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο ενίσχυσης της παρακολούθησης της είσπραξης των εν λόγω περιπτώσεων (άρθρο 6 παράγρ. 4) καθώς και διατάξεις σχετικά με την απαλλαγή από την υποχρέωση απόδοσης (άρθρο 17 παράγρ. 2) και με τους ελέγχους (άρθρο 18 παράγρ. 2 και 3).

Η τροποποίηση των άρθρων 2 και 17 του κανονισμού αριθ. 1150/00, η οποία αιτιολογείται από την ανάγκη να ενισχυθεί ο μηχανισμός είσπραξης των ιδίων πόρων και να καταστεί η ρύθμιση περισσότερο κατανοητή, βρίσκεται υπό εξέταση στο Συμβούλιο.

Ο *κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1026/99*⁸ του Συμβουλίου της 10ης Μαΐου 1999 εφαρμόζεται στο πλαίσιο των αποστολών ελέγχου που πραγματοποιούνται δυνάμει του άρθρου 18 του κανονισμού 1150/00 σε συνεργασία με τα κράτη μέλη⁹. Καθορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των εντεταλμένων υπαλλήλων κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων έρευνας, προς επίσπευση των εν λόγω ελέγχων.

⁷ EE L 293 της 12.11.1994, σ. 9.

⁸ EE L 126 της 20.5.1999, σ. 1-3.

⁹ Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 18 παράγραφος 2 του κανονισμού 1150/00.

2.2 Στόχοι των ελέγχων

Ο έλεγχος της είσπραξης των παραδοσιακών ιδίων πόρων μπορεί να πραγματοποιείται κατά διάφορους τρόπους : έλεγχο εγγράφων στοιχείων, κανονιστικό έλεγχο και έλεγχο επί τόπου. Οι εν λόγω έλεγχοι έχουν τρεις στόχους :

- **διατήρηση ισότιμων συνθηκών στον τομέα του ανταγωνισμού** μεταξύ των επιχειρήσεων που εισάγουν εμπορεύματα από τρίτες χώρες. Μόνον με έναν πραγματικό έλεγχο ασκούμενο από υπερεθνική αμερόληπτη αρχή, και του οποίου τα αποτελέσματα γνωστοποιούνται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και, μέσω του Συμβουλίου, σε όλα τα κράτη μέλη, μπορούν να αποφευχθούν πιθανές στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Η Επιτροπή πρέπει να βεβαιωθεί ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν ορθά την κοινοτική ρύθμιση. Εξάλλου, η ανάλυση των δυσκολιών, τις οποίες αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή της ρύθμισης και ορισμένων παραλείψεων είναι δυνατόν να προσδώσει στην κοινοτική νομοθεσία περισσότερη σαφήνεια και διαφάνεια
- **βελτίωση της κατάστασης όσον αφορά την είσπραξη** ούτως ώστε η δημοσιονομική επιβάρυνση να κατανέμεται ορθά ανάμεσα στα κράτη μέλη, δηλαδή να αναλαμβάνεται από εκείνο που επωφελήθηκε οικονομικά από τη συναλλαγή. Στον βαθμό που κάθε έλλειμμα σχετικά με τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους αντισταθμίζεται «αυτόματα» με αύξηση της συνεισφοράς λόγω του τέταρτου πόρου (ΑΕΠ), τις απώλειες αυτές στην πραγματικότητα αναλαμβάνουν οι φορολογούμενοι των κρατών μελών. Καθώς οι συστηματικοί έλεγχοι, από την Επιτροπή, του συστήματος είσπραξης των κρατών μελών οδηγεί σε δημοσιονομικές διορθώσεις, οι εθνικές διοικήσεις καλούνται να αντιμετωπίσουν τις ευθύνες τους, όσον αφορά την είσπραξη των ιδίων πόρων, με τη δέουσα σοβαρότητα.
- **ενημέρωση της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό αρχής.** Ο έλεγχος της δράσης των κρατών μελών στο θέμα της είσπραξης είναι αναγκαίος για να μπορεί η Επιτροπή να ενημερώνεται για την κατάσταση στα κράτη μέλη και να κρίνει την αποτελεσματικότητα και την επιμέλεια που επιδεικνύουν αυτά τα τελευταία στην είσπραξη των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αυτή η γενική άποψη επιτρέπει στην Επιτροπή να δίνει λογαριασμό, στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή, για την εκτέλεση του προϋπολογισμού όσον αφορά τα έσοδα.

3 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Το σύστημα είσπραξης των παραδοσιακών ιδίων πόρων από τα κράτη μέλη αποτελεί το αντικείμενο, για την Επιτροπή, πολλών ειδών ελέγχων: πέρα από τους ελέγχους της Γενικής Διεύθυνσης Προϋπολογισμού, η οποία ενεργεί ως διατάκτης των δημοσιονομικών εσόδων, η λειτουργία του συστήματος των παραδοσιακών ιδίων πόρων καθιστά δυνατούς ελέγχους που εντάσσονται στο γενικό πλαίσιο διαχείρισης. Εξάλλου, η Επιτροπή οφείλει να απαντά και να δίδει συνέχεια αφενός μεν στις παρατηρήσεις που της απευθύνει το Ελεγκτικό Συνέδριο επ' ευκαιρία των ελέγχων που πραγματοποιούνται δυνάμει του άρθρου 248 της Συνθήκης, οι οποίες διατυπώνονται μέσω της ετήσιας έκθεσης, των ειδικών εκθέσεων ή βάσει των επιστολών τομέα αφετέρου δε, στα αιτήματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά τη διαδικασία απαλλαγής στην εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Η είσπραξη των παραδοσιακών ιδίων πόρων έχει ανατεθεί στα κράτη μέλη. Συγκεκριμένα, αναλαμβάνουν την ευθύνη εφαρμογής του συστήματος και μπορούν να παρακρατούν, ως

έξοδα είσπραξης, ποσοστό 10 % κάθε ποσού των βεβαιωθέντων ιδίων πόρων. Η Επιτροπή μεριμνά για την ορθή εφαρμογή της κοινοτικής ρύθμισης από τα κράτη μέλη και είναι υπόλογη στην αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή. Αυτή η συμπληρωματικότητα καθικόντων μεταξύ κρατών μελών και Επιτροπής θεσπίζεται με την ισχύουσα ρύθμιση.

Τα κράτη μέλη υποχρεούνται ρητά να προβαίνουν αυτά τα ίδια σε ελέγχους¹⁰ και να είναι υπόλογα στην Επιτροπή. Εντούτοις, οι επαληθεύσεις αυτές που πραγματοποιούνται σε εθνικό επίπεδο δεν είναι δυνατό να απαλλάσσουν την Επιτροπή από την άσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων της. Οι δικοί της έλεγχοι της επιτρέπουν να βεβαιώνεται ότι τα κράτη μέλη όντως συμμορφώνονται με τις κοινοτικές τους υποχρεώσεις και μάλιστα στο ίδιο επίπεδο τα μεν σε σχέση με τα δε. Συνεπώς, ο στόχος των ελέγχων είναι να επαληθευτεί ότι οι ίδιοι πόροι που καταβάλλουν τα κράτη μέλη στην Επιτροπή αντιστοιχούν με τους νόμιμα οφειλόμενους. Για τον σκοπό αυτό, οι κοινοτικοί πόροι παρακολουθούνται από τη γένεσή τους μέχρι την εγγραφή τους στη λογιστική της Επιτροπής μέσω διαδικασιών βεβαίωσης, λογιστικής καταχώρησης και απόδοσης.

Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, η Επιτροπή¹¹ ασκεί τριών ειδών ελέγχους: κανονιστικό έλεγχο, έλεγχο εγγράφων στοιχείων και ελέγχους επιτόπου στα κράτη μέλη. Σχηματικά, το σύστημα ελέγχου των παραδοσιακών ιδίων πόρων της Κοινότητας, όπως έχει θεσπισθεί σε **κοινοτικό επίπεδο** και όπως εφαρμόζεται από την Επιτροπή, έχει ως εξής:

¹⁰ Άρθρο 18, παράγραφος 1 του κανονισμού 1150/00.

¹¹ Οι έλεγχοι που ξεκίνησε η Επιτροπή, ιδίως όσοι διενεργούνται από τη ΓΔ BUDG αποτελούν μέρος μόνον των ελέγχων που πραγματοποιούν τα κοινοτικά όργανα. Πράγματι, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο είναι αρμόδιο σχετικά (άρθρο 248 της συνθήκης) και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει επίσης τη δυνατότητα να ασκεί καθήκοντα ελέγχου (άρθρο 276 της Συνθήκης).

	<i>Είδος ελέγχου</i>	<i>Κανονισμός 1150/00</i>	<i>Λεπτομέρειες</i>
<i>Κανονιστικός έλεγχος</i>	Μηχανισμοί των κρατών μελών	άρθρο 4 §1 β)	Έλεγχος των διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με το σύστημα εισπραχθέντων παραδοσιακών ιδίων πόρων
<i>Έλεγχος εγγράφων στοιχείων</i>	Λογιστικές πληροφορίες	άρθρο 6 §4 άρθρο 7	Μηνιαία κατάσταση λογιστικής "Α" και "Β" Ετήσιος ανακεφαλαιωτικός λογαριασμός των βεβαιωθέντων και εισπραχθέντων δικαιωμάτων
	Ανάλυση των καταστάσεων και των εκθέσεων	άρθρο 6 §5 άρθρο 17 §2 άρθρο 17 §3	Περιπτώσεις απάτης και παρατυπίας για ποσά δικαιωμάτων άνω των 10.000 ευρώ Περιπτώσεις απαλλαγής από την υποχρέωση απόδοσης των απαιτήσεων που δεν μπορούν πλέον να εισπραχθούν (ποσά δικαιωμάτων > 10.000 ευρώ) Ετήσια έκθεση περί των αποτελεσμάτων των ελέγχων στα κράτη μέλη
<i>Επιτόπιοι έλεγχοι στα κράτη μέλη</i>	« από κοινού »	άρθρο 18 §2	« Από κοινού » έλεγχοι των κρατών μελών και της Επιτροπής
	« αυτόνομοι »	άρθρο 18 §3	« Αυτόνομοι » έλεγχοι της Επιτροπής με δική της πρωτοβουλία

3.1 Κανονιστικός έλεγχος

Αυτό το είδος ελέγχου συνίσταται στην επαλήθευση των κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών στον λογιστικό και στον τελωνειακό τομέα. Επαληθεύσεις πραγματοποιούνται ιδίως κατά την προπαρασκευή αποστολών ελέγχου ή στο πλαίσιο της παρακολούθησης τέτοιων ενεργειών. Εξάλλου, οι εργασίες που διεξάγονται στο πλαίσιο της εξέτασης των φακέλων που υποβάλλουν τα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 2 του κανονισμού 1150/00 (περιπτώσεις απαλλαγής από την υποχρέωση απόδοσης) μπορούν να οδηγήσουν σε τέτοια ανάλυση. Εάν ορισμένες διατάξεις δεν συμμορφώνονται προς την κοινοτική ρύθμιση η Επιτροπή προτείνει τις αναγκαίες τροποποιήσεις. Κατά κανόνα, το διάβημα αυτό καθιστά δυνατή την εξεύρεση ικανοποιητικών λύσεων χωρίς προσφυγή σε διαδικασίες παράβασης.

3.2 Έλεγχος εγγράφων στοιχείων

Ο έλεγχος εγγράφων στοιχείων τον οποίο πραγματοποιεί η Επιτροπή συνίσταται στην ανάλυση, αφενός μεν των λογιστικών καταστάσεων και εκθέσεων, αφετέρου δε των ετήσιων εκθέσεων επί των αποτελεσμάτων των ελέγχων τα οποία ανακοινώνονται από τα κράτη μέλη.

Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 3 στοιχείο α) του κανονισμού αριθ. 1150/00, τα κράτη μέλη τηρούν **λογιστική «Α»** των ιδίων πόρων. Τα βεβαιωθέντα και εισπραχθέντα δικαιώματα¹², κατά το άρθρο 2 του κανονισμού αριθ. 1150/00, εγγράφονται στην λογιστική αυτή και αποτελούν το αντικείμενο μηνιαίας κατάστασης που διαβιβάζεται¹³ από τα κράτη μέλη στην Επιτροπή. Η Επιτροπή μπορεί να επεμβαίνει στις καταστάσεις με τη μορφή διορθώσεων. Οι εν λόγω διορθώσεις μπορούν να οδηγούν στην απαίτηση τόκων υπερημερίας από τα κράτη μέλη.

Το άρθρο 6 παράγραφος 3 στοιχείο β) του κανονισμού αριθ. 1150/00 προβλέπει ότι οι απαιτήσεις που έχουν βεβαιωθεί αλλά δεν έχουν καταχωριστεί στη λογιστική «Α», διότι δεν έχουν ακόμα εισπραχθεί και δεν έχει συσταθεί γι' αυτές καμία ασφάλεια, καταχωρούνται στην αποκαλούμενη **«χωριστή λογιστική»** ή κοινότερα **λογιστική «Β»**. Στην εν λόγω λογιστική μπορούν επίσης να περιλαμβάνονται οι απαιτήσεις που έχουν βεβαιωθεί και, μολονότι καλύπτονται από εγγυήσεις, αποτελούν αντικείμενο αμφισβήτησης από τις επιχειρήσεις. Το σύνολο των ποσών που έχουν εγγραφεί στη λογιστική αυτή στη συνέχεια περιλαμβάνεται σε κατάσταση της λογιστικής Β την οποία αποστέλλουν τριμηνιαία τα κράτη μέλη στην Επιτροπή¹⁴.

Η Επιτροπή φροντίζει για τη λογική συνέπεια κάθε τριμηνιαίας κατάστασης με την προηγούμενη, λαμβάνοντας υπόψη τα ποσά των βεβαιωμένων δικαιωμάτων είσπραξης, τις διορθώσεις, διαγραφές και εισπράξεις που έχουν μεσολαβήσει κατά τη διάρκεια του τριμήνου που καλύπτεται από την κατάσταση. Σε περίπτωση ανωμαλίας, γίνονται οι αναγκαίες επαφές με το αντίστοιχο κράτος μέλος, με σκοπό τον εντοπισμό των αιτίων.

Εξάλλου, και σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 2, τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή **τις περιπτώσεις απαλλαγής από την υποχρέωση απόδοσης**, δηλαδή τις απαιτήσεις η είσπραξη των οποίων δεν κατέστη δυνατή για λόγους πέραν της ευθύνης του κράτους μέλους. Η Επιτροπή διαθέτει διορία έξι μηνών για να εκφράσει γνώμη. Το άρθρο 17 παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. 1150/00 αναφέρει **την μόνη εξαίρεση** στον κανόνα σύμφωνα με τον οποίο όλα τα βεβαιωθέντα έσοδα (κατά το άρθρο 2 του ίδιου κανονισμού) πρέπει να αποδίδεται στην Επιτροπή. Προβλέπει να εξετάζεται ο ζήλος που επέδειξε το κράτος μέλος στις ενέργειες που ανέλαβε με σκοπό τον καταλογισμό και την είσπραξη. Εκτός από την εξέταση των κοινοτικών διατάξεων, η Επιτροπή επαληθεύει ιδίως τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόστηκαν οι εθνικές διοικητικές και κανονιστικές διατάξεις όσον αφορά την (αναγκαστική) είσπραξη. Εάν οι διατάξεις έχουν τηρηθεί, η Επιτροπή συμφωνεί με την απαλλαγή από την υποχρέωση απόδοσης.

Εφόσον η Επιτροπή κρίνει ότι το εμπλεκόμενο κράτος μέλος δεν έχει επιδείξει την επιμέλεια που απαιτείται για τη διαφύλαξη των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας, αποδίδονται δημοσιονομικές ευθύνες στο κράτος μέλος αυτό, βάσει του άρθρου 8 της Απόφασης Ίδιοι πόροι (94/728//ΕΚ, Ευρατόμ) και βάσει των άρθρων 2 και 17 παράγραφος 1 του κανονισμού αριθ. 1150/00-το κράτος μέλος καλείται να αποδώσει στην Επιτροπή, εντός

¹² Δηλαδή τα οφειλόμενα δικαιώματα που είχαν προηγουμένως καταλογιστεί και κοινοποιηθεί στον οφειλέτη.

¹³ Η μηνιαία κατάσταση σχετικά με τη λογιστική "Α" πρέπει να διαβιβάζεται στην Επιτροπή το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά τη 19η ημέρα του δεύτερου μήνα που ακολουθεί τον μήνα κατά τον οποίο βεβαιώθηκε το δικαίωμα.

¹⁴ Η τριμηνιαία κατάσταση σχετικά με τη λογιστική "Β" πρέπει να διαβιβάζεται στην Επιτροπή το αργότερο την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά τη 19η ημέρα του δεύτερου μήνα που ακολουθεί το τρίμηνο κατά το οποίο βεβαιώθηκε η απαίτηση.

της ορισθείσας διορίας, ποσό ίσο με το ποσό των απαιτήσεων που δεν εισπράχθηκαν. Σε περίπτωση υπέρβασης της διορίας αυτής, είναι δυνατόν να απαιτηθούν τόκοι υπερημερίας.

Πριν από την 1η Απριλίου κάθε έτους, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 7 του κανονισμού αριθ. 1150/00, **ανακεφαλαιωτικό λογαριασμό** με τα ποσά όλων των απαιτήσεων που βεβαιώθηκαν και εισπράχθηκαν κατά τα προηγούμενα έτος. Ο εν λόγω ετήσιος λογαριασμός συνοδεύεται από **έκθεση σχετικά με την είσπραξη των ιδίων πόρων**. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στα έγγραφα αυτά αξιολογούνται από την Επιτροπή σε συσχετισμό με τις άλλες πηγές λογιστικών πληροφοριών που διαθέτει.

Εξάλλου, βάσει του άρθρου 17 παράγραφος 3 του κανονισμού αριθ. 1150/00, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή ετήσια έκθεση με τα **αποτελέσματα των δικών τους ελέγχων**. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει συνολικά στοιχεία καθώς και ζητήματα αρχής σχετικά με τα σημαντικότερα προβλήματα που ανέκυψαν, ιδίως από πλευράς αμφισβητήσεων, από την εφαρμογή του κανονισμού αριθ. 1150/00. Για κάθε οικονομικό έτος, η Επιτροπή καταρτίζει συγκεντρωτική έκθεση από την οποία προκύπτουν δυο βασικά είδη πληροφοριών: αφενός μεν, μια εικόνα της δραστηριότητας ελέγχου των κρατών μελών αυτής καθαυτής, αφετέρου δε, εκτίμηση των αποτελεσμάτων όσον αφορά την καταπολέμηση της απάτης και των παρατυπιών¹⁵.

Επίσης, η Επιτροπή **επιβλέπει τη δραστηριότητα είσπραξης των κρατών μελών** στον τομέα των παραδοσιακών ιδίων πόρων βάσει των πληροφοριών που αυτά της απευθύνουν μέσω του λογισμικού « *Ownres* ». Οι εν λόγω πληροφορίες αφορούν ιδίως τις περιπτώσεις απάτης και παρατυπιών που ανακοινώνονται βάσει του άρθρου 6 παράγραφος 5 του κανονισμού αριθ. 1150/00. Το σύνολο των πληροφοριών που διαβιβάζονται με το λογισμικό « *Ownres* » αναλύεται και από την Υπηρεσία καταπολέμησης της απάτης (OLAF).

Επειδή ο αριθμός γνωστοποιήσεων των περιπτώσεων απάτης και παρατυπιών που αφορούν ποσά άνω των 10.000 ευρώ (αποκαλούμενες στο εξής « φάκελοι απάτης » και « φάκελοι Αμοιβαίας συνδρομής »), η Επιτροπή θέσπισε δυο διαδικασίες αξιοποίησης των στοιχείων: η μεν συνίσταται σε στατιστική αξιοποίηση των « φακέλων απάτης », η δε σε διεξοδική εξέταση ορισμένων ιδιαίτερα δύσκολων περιπτώσεων που έχουν αποτελέσει το αντικείμενο κοινοποιήσεων στο πλαίσιο της Αμοιβαίας συνδρομής.

Έτσι, η πρώτη διαδικασία, που ονομάζεται « **Δείγμα Α** », αποσκοπεί στο να παρουσιαστούν τα γενικά χαρακτηριστικά της κατάστασης της είσπραξης. Μια πρώτη έκθεση αυτού του είδους έλαβε η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή το 1995 (Έκθεση A94 της 6.9.1995). Η δεύτερη έκθεση προβλέπεται κατά τη διάρκεια του έτους 2000.

Η δεύτερη διαδικασία, που ονομάζεται « **Δείγμα Β** », αποσκοπεί στο να παρακολουθηθούν, μέχρι την οριστική τους εκκαθάριση, οι πράξεις είσπραξης που σχετίζονται με ορισμένες αντιπροσωπευτικές περιπτώσεις. Δύο εκθέσεις αυτού του είδους, οι B94 και B98, έχουν καταρτιστεί, η τρίτη (B2000) είναι στο στάδιο της προπαρασκευής. Η πρώτη έκθεση B94

¹⁵ Επ' αυτού, η Επιτροπή έχει καταρτίσει τις ακόλουθες εκθέσεις:
Έκθεση 1996 : Έγγρ. XIX/24329/98 της 27.5.1998
Έκθεση 1997 : Έγγρ. COM(1999) 110 τελικό της 12.3.1999
Έκθεση 1998 : Έγγρ. COM(2000) 107 τελικό της 29.2.2000

αφορά έξι περιπτώσεις που αντιπροσωπεύουν ποσό απαιτήσεων ύψους 124 εκατ. ευρώ, ενώ η δεύτερη, η B98, αφορά εννέα περιπτώσεις ποσού απαιτήσεων 136 εκατ. ευρώ περίπου.¹⁶

Από τη σύγκριση των εκθέσεων B94 και B98 μπορεί να διαπιστωθεί ουσιαστική πρόοδος της κατάστασης της είσπραξης στα κράτη μέλη. Όντως, το ποσοστό πραγματικής είσπραξης πέρασε από 2 % στην έκθεση B94 σε 12 % στην έκθεση B98. Εξάλλου, το ποσοστό παραγραφής μειώθηκε σημαντικά, φθάνοντας από 12 σε 4 %. Η οικονομική ευθύνη της ζημίας που υπέστη ο κοινοτικός προϋπολογισμός αποδόθηκε στα κράτη μέλη η αμέλεια των οποίων οδήγησε στην αδυναμία είσπραξης των διεκδικούμενων ιδίων πόρων.

3.3 Επιτόπιοι έλεγχοι στα κράτη μέλη

Ο κανονιστικός έλεγχος και ο έλεγχος των εγγράφων στοιχείων αποτελούν ουσιαστικά μέσα της διαδικασίας επαλήθευσης. Εντούτοις, ένα σύστημα, για να είναι αποτελεσματικό, συνεπάγεται και ελέγχους « επιτόπου ». Πράγματι, έτσι δίνεται η ευκαιρία στην Επιτροπή να επαληθεύει και να ενισχύει, ανάλογα με το κράτος μέλος, την εφαρμογή της κοινοτικής ρύθμισης περί παραδοσιακών ιδίων πόρων και να βεβαιώνεται για την ακρίβεια των συμπερασμάτων που προκύπτουν από τα άλλα είδη ελέγχων.

Η στρατηγική των επιτόπιων ελέγχων εξετάζει εάν τα κράτη μέλη όντως εφαρμόζουν διατάξεις σύμφωνες με τις κοινοτικές ρυθμίσεις ώστε να εξασφαλίζεται η κανονικότητα των εμπορικών πράξεων. Για την καλύτερη πλαισίωση των ελέγχων, η Επιτροπή έχει αναπτύξει νέες μεθόδους ελέγχου με την κατάρτιση αφενός μεν, λεπτομερών ερωτηματολογίων που αποστέλλει στα κράτη μέλη πριν από κάθε αποστολή, αφετέρου δε, εγχειριδίων ελέγχου αποκλειστικά προς χρήση των εντεταλμένων από την Επιτροπή υπαλλήλων. Το θέμα αυτό εξετάζεται στην παράγραφο 4.4.3. Εξάλλου, τα κράτη μέλη πρέπει να επιτρέπουν την ελεύθερη πρόσβαση των εν λόγω υπαλλήλων σε όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα. Τα κράτη μέλη με τη μεγαλύτερη επίπτωση όσον αφορά τους ιδίους πόρους, αποτελούν το αντικείμενο, ετήσια, και των δυο ειδών ελέγχου.

Υπάρχουν δύο είδη επιτόπιων ελέγχων, τα οποία προβλέπουν στενή συνεργασία με την εθνική διοίκηση. Ο *από κοινού έλεγχος*, σε συνεργασία με το κράτος μέλος, και ο *αυτόνομος έλεγχος*, με πρωτοβουλία της Επιτροπής,· αμφότεροι διεξάγονται σύμφωνα με τις διατάξεις των κανονισμών αριθ. 1150/00 και 1026/99. Τα κράτη μέλη με τη μεγαλύτερη επίπτωση όσον αφορά τους ιδίους πόρους, αποτελούν το αντικείμενο, ετήσια, και των δυο ειδών ελέγχου.

4 ΟΙ ΕΠΙΤΟΠΙΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ (1997 - 1999)

4.1 Διαδικασίες και διεξαγωγή των επιτόπιων ελέγχων

Η Επιτροπή πραγματοποιεί τους ελέγχους της βάσει *ετήσιου προγράμματος* που καταρτίζει η Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμός·τα κράτη μέλη ενημερώνονται για τα θέματα που αποτελούν το αντικείμενο από κοινού ελέγχων. Στην υλοποίηση του προγράμματος αυτού μπορούν να συμμετέχουν και άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής ανάλογα με τα εξεταζόμενα

¹⁶ Εκθέσεις της Επιτροπής σχετικά με την είσπραξη των παραδοσιακών ιδίων πόρων που προέρχονται από περιπτώσεις απάτης και παρατυπίας (« Δείγμα A94 », COM(95) 398 τελικό της 6ης Σεπτεμβρίου 1995, « Δείγμα B94 », COM (97) 259 τελικό της 9ης Ιουνίου 1997 και « Δείγμα B98 », COM(1999) 160 τελικό της 21ης Απριλίου 1999.

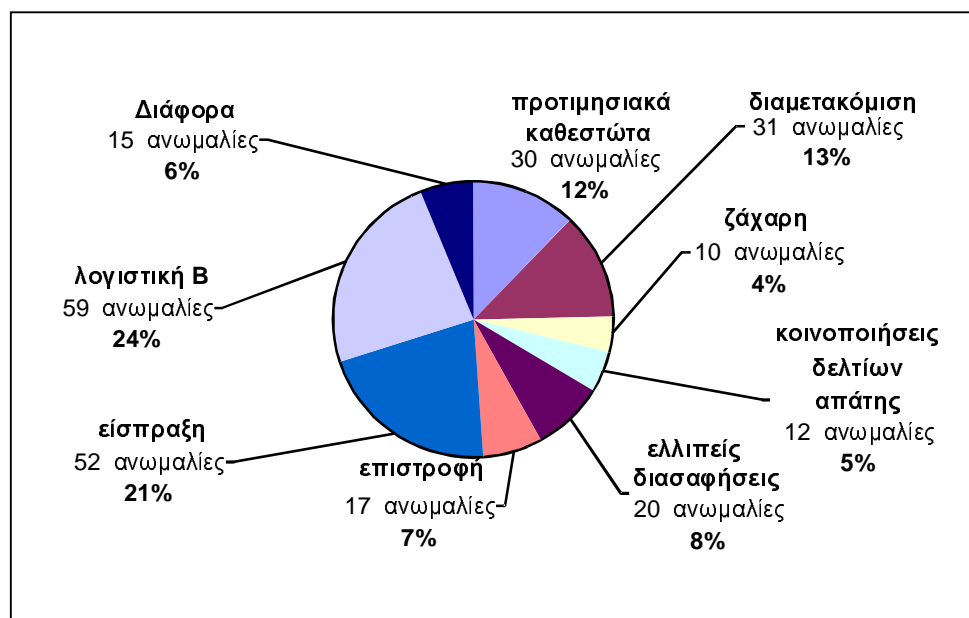
θέματα. Οι επιτόπιοι έλεγχοι αντιπροσωπεύουν ποσοστό άνω του 35 % της δραστηριότητας της διοικητικής μονάδας που είναι αρμόδια για τον έλεγχο της είσπραξης των παραδοσιακών ιδίων πόρων. Οι έλεγχοι διενεργούνται σε στενή συνεργασία με τις αντίστοιχες εθνικές αρχές και σύμφωνα με μεθοδολογία που εγγυάται τη διαφάνεια και την κυκλοφορία της πληροφόρησης. Κάθε έλεγχος ακολουθείται από τη σύνταξη έκθεσης σχετικά με τη διεξαγωγή του και τις ανωμαλίες που ενδεχομένως διαπιστώθηκαν κατά την επαλήθευση. Το κράτος μέλος διαθέτει τρεις μήνες για να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του. Η Επιτροπή εξασφαλίζει την παρακολούθηση των επίμαχων σημείων μέχρι την πλήρη εκκαθάριση του φακέλου.

4.2 Διεξαγωγή των ελέγχων

Κατά την περίοδο 1997-1999, η Επιτροπή πραγματοποίησε συνολικά **70 αποστολές** ελέγχου οι οποίες αφορούσαν 45 από κοινού και 25 αυτόνομους ελέγχους. Στους πίνακες που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα 1 και 2 της παρούσας έκθεσης εμφανίζεται λεπτομερώς, κατ' έτος, το είδος και τα θέματα ελέγχου (τελωνειακές και λογιστικές διαδικασίες) καθώς και τα αντίστοιχα κράτη μέλη.

4.3 Κυριότερα αποτελέσματα των ελέγχων

Άνω των 100 εκατομμυρίων τελωνειακών διασαφήσεων υποβάλλονται ετήσια στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο απολογισμός των ελέγχων που διεξήχθησαν κατά την περίοδο 1997-1999 είναι θετικός, παρά τις ανωμαλίες, μεγαλύτερης ή μικρότερης σοβαρότητας, που εντοπίστηκαν. Η αξιολόγηση όσον αφορά την ουσία της εφαρμογής των κοινοτικών διατάξεων από τις εθνικές διοικήσεις, τόσο στο τελωνειακό όσο και στο οικονομικό επίπεδο, οδήγησε στη διαπίστωση **246 ανωμαλιών**, από τις οποίες 185 είναι λογιστικής φύσεως. Η κατανομή των εικαζόμενων ανωμαλιών που εντοπίστηκαν περιλαμβάνεται στον ακόλουθο πίνακα:

4.3.1 Παρατηρήσεις σχετικά με τη διαχείριση των τελωνειακών διαδικασιών

- Η Επιτροπή έχει ξεκινήσει ελέγχους στον τομέα των προτιμησιακών δασμολογικών καθεστώτων¹⁷. Της εν λόγω δράσης, που εντάσσεται στο πλαίσιο της ανακοίνωσης της Επιτροπής για τη διαχείριση των προτιμησιακών καθεστώτων, είχε προηγηθεί η αποστολή στα κράτη μέλη λεπτομερούς ερωτηματολογίου σχετικά. Βάσει των αποτελεσμάτων των ελέγχων αυτών καταρτίστηκε θεματική έκθεση (διατίθεται με απλή αίτηση¹⁸).

Οι έλεγχοι επιβεβαίωσαν ότι εξακολουθούν να υφίστανται δυσκολίες στην εφαρμογή των προτιμησιακών καθεστώτων· η Επιτροπή, στο πλαίσιο της ανακοίνωσης για τη διαχείριση των εν λόγω καθεστώτων που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο, ξεκίνησε πρόγραμμα ανανέωσης των όρων διαχείρισης του καθεστώτος αυτού, το οποίο παρουσιάζει ενδιαφέρον στον τομέα της εμπορικής πολιτικής. Οι διαπιστωθείσες ανωμαλίες τονίζουν τις δυσκολίες εφαρμογής της ρύθμισης με τις οποίες βρίσκονται αντιμέτωπα τα κράτη μέλη όσον αφορά τον εκ των υστέρων έλεγχο της καταγωγής και τις συνέπειές τους στην είσπραξη των ιδίων πόρων.

Η Επιτροπή ζήτησε από τα κράτη μέλη να φροντίσουν τόσο για ευρύτερη διάδοση, στις τοπικές υπηρεσίες, των εθνικών οδηγιών ή των πληροφοριών που προέρχονται από την Επιτροπή, όσο και για την ακριβή παρακολούθηση των φακέλων που εκκρεμούν, και να της αποδώσουν το συντομότερο τις αντίστοιχες απαιτήσεις και, ενδεχομένως, τους τόκους υπερημερίας.

- Στον τομέα της **εξωτερικής κοινοτικής διαμετακόμισης και του καθεστώτος TIR**, διενεργήθηκαν έλεγχοι σε όλα τα κράτη μέλη. Οι ανωμαλίες που εντοπίστηκαν - κυρίως καθυστερημένη εκκαθάριση των πράξεων διαμετακόμισης και ανεπαρκής μέθοδος ελέγχου των εγγράφων- οδηγούν κυρίως σε καθυστερήσεις της είσπραξης.

Τα κράτη μέλη για τα οποία έγιναν συγκεκριμένες παρατηρήσεις κλήθηκαν να μεριμνήσουν για την αυστηρή τήρηση των διατάξεων εφαρμογής του Κοινοτικού Τελωνειακού Κώδικα¹⁹ σχετικά με τη διαμετακόμιση και, όσον αφορά τη συνολική εγγύηση, να λάβουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίσουν τη μέγιστη κάλυψη των δικαιωμάτων είσπραξης στο πλαίσιο των ιδίων πόρων.

Εξάλλου, η Επιτροπή κίνησε **δύο διαδικασίες παράβασης** κατά της Γερμανίας και των Κάτω Χωρών. Πράγματι, η Επιτροπή θεωρεί ότι οι γερμανικές αρχές δεν επέδειξαν την απαιτούμενη επιμέλεια προκειμένου να αρχίσουν διαδικασία είσπραξης για 509 δελτία TIR που αντιπροσωπεύουν ποσό μη εγγυηθέντων ιδίων πόρων ύψους 10,22 εκατ. ευρώ. Όσο για τις Κάτω Χώρες, αρνήθηκαν να εξοφλήσουν τόκους υπερημερίας ύψους 2,42 εκατ. ευρώ που προκύπτουν από την καθυστερημένη βεβαίωση ιδίων πόρων για μη εκκαθαρισθέντα έγγραφα εξωτερικής διαμετακόμισης. Δεν αποκλείεται να κινηθούν διαδικασίες παράβασης και κατά άλλων κρατών μελών.

¹⁷ (COM(97) 402 της 23.7.1997.

¹⁸ Το έγγραφο διατίθεται από τη ΓΔ BUDG (Τηλ. : (02)296 24 65).

¹⁹ Κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2913/92 του Συμβουλίου της 12.10.1992, ΕΕ L 302 της 19.10.1992, σ. 1-50.

Κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2454/93 της Επιτροπής της 2.7.1993, ΕΕ L 253 της 11.10.1993, σ. 1-533.

- Οι υπάλληλοι της Επιτροπής παρατήρησαν, εξάλλου, *ελλείψεις στην παρακολούθηση των ελλিপών διασαφήσεων*, ιδίως στις ηλεκτρονικές διαδικασίες. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν υιοθετήσει συστήματα ηλεκτρονικού εκτελωνισμού που απαλλάσσουν τις επιχειρήσεις από την υποβολή δικαιολογητικών των αντίστοιχων πράξεων στην τελωνειακή υπηρεσία. Η Επιτροπή υπενθύμισε στα εν λόγω κράτη μέλη ορισμένες υποχρεώσεις των εθνικών αρχών, όπως: έλεγχος της τήρησης από τις επιχειρήσεις της κοινοτικής ρύθμισης σχετικά με το διεθνές εμπόριο, απαίτηση εγγυήσεων, απόδοση των παραδοσιακών ιδίων πόρων στις καθορισμένες προθεσμίες.
- Η διαδικασία *έκπτωσης/επιστροφής και εκ των υστέρων καταλογισμού της τελωνειακής οφειλής* αποτέλεσε το αντικείμενο ελέγχων σε όλα τα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια του έτους 1999. Οι συχνότερες ανωμαλίες αφορούν επιστροφές αχρεωστήτως, την απουσία νομικής βάσης στη διαδικασία επιστροφής και τη μη διατήρηση των εγγράφων που δικαιολογούν την επιστροφή.

4.3.2 Παρατηρήσεις σχετικά με τη διαχείριση των λογιστικών διαδικασιών

- Οι *διαδικασίες είσπραξης* των απαιτήσεων ελέγχθηκαν συστηματικά σε όλα τα κράτη μέλη κατά την εξεταζόμενη περίοδο. Εντοπίστηκαν αρκετές περιπτώσεις μη βεβαίωσης των ιδίων πόρων ή πολύ καθυστερημένης βεβαίωσης ή ακόμη παράληψης είσπραξης και απόδοσης. Αυτό το είδος δυσλειτουργίας, που οφείλεται σε ελλείψεις στην παρακολούθηση των φακέλων, εντοπίστηκε σε αρκετά κράτη μέλη. Οι εν λόγω παραλείψεις οδήγησαν σε απαίτηση διορθώσεων και καταβολής τόκων υπερημερίας. Τα κράτη μέλη κλήθηκαν να επανεξετάσουν τις διαδικασίες τους, ιδίως τις διαδικασίες εκ των υστέρων είσπραξης, σε όλες τις περιπτώσεις που αυτές μπορούν να οδηγήσουν σε σημαντικές καθυστερήσεις ανάμεσα στην ημερομηνία βεβαίωσης και την ημερομηνία απόδοσης.
- Η *τήρηση χωριστής λογιστικής* αποτελεί το αντικείμενο συστηματικών και μεμονωμένων επαληθεύσεων από την Επιτροπή - 34 έλεγχοι κατά την περίοδο αναφοράς. Ο τομέας αυτός παρακολουθείται πολύ προσεκτικά από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Στα περισσότερα κράτη μέλη, η λογιστική Β τηρείται σε τοπικό επίπεδο-η καθημερινή διαχείρισή της αφορά συνεισφέρει αρκετά εκατομμύρια σε έσοδα. Συνεπώς, η συγκέντρωση που διενεργείται σε εθνικό επίπεδο οδηγεί αναπόφευκτα σε συγκεκριμένα σφάλματα, που έχει επισημάνει ήδη και το Ελεγκτικό Συνέδριο, και τα οποία έχουν επιπτώσεις στην απόδοση των παραδοσιακών ιδίων πόρων. Για την Επιτροπή, ο έλεγχος της λογιστικής Β επιτρέπει την επαλήθευση του βάσιμου των εισροών, μεταξύ άλλων την εγγραφή των εγγυημένων ποσών, και τις εκροές, ιδίως για να εξασφαλίζεται ότι οι ακυρώσεις δεν κρύβουν περιπτώσεις απαλλαγής από την υποχρέωση απόδοσης.

- Τέλος, όσον αφορά *τη διαχείριση του συστήματος σωρευτικής είσπραξης για τον τομέα του ρυζιού* πραγματοποιήθηκαν, το 1999, πέντε έλεγχοι στη Γαλλία, στη Γερμανία, στις Κάτω Χώρες, στο Ηνωμένο Βασίλειο και στο Βέλγιο. Το σύστημα σωρευτικής είσπραξης στον τομέα του ρυζιού εφαρμόστηκε, δοκιμαστικά, από τα μέσα του 1997 έως το τέλος Ιουνίου 1998 (και παρατάθηκε μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1998) λόγω δέσμευσης που αναλήφθηκε στο πλαίσιο της ΓΣΔΕ. Το σύστημα, που αφορά αποκλειστικά το αποφλοιωμένο ρύζι, έχει ως αντικείμενο την προσαρμογή των καταβλητέων απαιτήσεων σε συνάρτηση με τις πραγματικές τιμές των

εισαγόμενων παρτίδων στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Είναι μια διαφορετική προσέγγιση από το « κλασικό » σύστημα που βασίζεται σε υπολογισμό των κατ' αποκοπή δασμών από μια τιμή αναφοράς (μέση τιμή στην παγκόσμια αγορά). Η διαφορά ανάμεσα στην δηλωθείσα τιμή και την τιμή αναφοράς οδηγεί, για τους εισαγωγείς που έχουν υιοθετήσει το σύστημα, σε σωρευτικές επιστροφές για ένα εξάμηνο.

Οι ομαδικοί έλεγχοι για την εφαρμογή του συστήματος σωρευτικής ανάκτησης από τις εθνικές διοικήσεις συνέβαλαν σε μια καλύτερη αντίληψη της πραγματικότητας. Εκτός από τις δημοσιονομικές διορθώσεις που προκύπτουν, κατά περίπτωση, από την εκτίμηση της κατάστασης από την Επιτροπή, είναι χρήσιμοι για το μέλλον, με την προοπτική των μελλοντικών διαπραγματεύσεων στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου. Εξάλλου, χρησιμεύουν άμεσα ως τεστ της ικανότητας των εθνικών διοικήσεων να εφαρμόζουν ένα πολύπλοκο σύστημα, καθώς και διαδικασίες αξιόπιστες και άμεσα λειτουργικές. Επίσης, αποδεικνύουν την ικανότητα της Επιτροπής να λαμβάνει τα επιβεβλημένα μέτρα ελέγχου για την αντιμετώπιση των πιθανών δυσλειτουργιών. Η έκθεση ελέγχου κατέληξε ότι τέσσερα κράτη μέλη παρουσιάζουν ορισμένα σφάλματα τυπικής φύσεως ουσιαστικά στην εφαρμογή ενός συστήματος αντίθετου, από πολλές απόψεις, με την τρέχουσα τελωνειακή πρακτική. Σε συνέχεια παρέμβασης της OLAF για συμπληρωματικές έρευνες, ο εν λόγω φάκελος εξακολουθεί να βρίσκεται υπό εξέταση για ένα πέμπτο κράτος μέλος.

4.3.3 Άλλες διαδικασίες

- Εντοπίστηκαν περιπτώσεις **μη κοινοποίησης στην Επιτροπή των φακέλων απάτης**, αντίθετα με το άρθρο 6 παράγραφος 5 του κανονισμού αριθ. 1150/00. Οι εν λόγω ανωμαλίες οδήγησαν σε συγκεκριμένες παρατηρήσεις, και σε παρατηρήσεις που αφορούσαν την ερμηνεία της ρύθμισης. Εξάλλου, οι εντεταλμένοι από την Επιτροπή υπάλληλοι διαπίστωσαν σε ορισμένα κράτη μέλη εξαιρετικά πλημμελή παρακολούθηση των περιπτώσεων αυτών.

Η διαχείριση από τη βάση OWNRES των περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας και η αξιοπιστία των κοινοποιήσεων που διαβιβάζονται με αυτό το λογισμικό θα αποτελέσουν το αντικείμενο ελέγχου από την Επιτροπή κατά το 2000.

- Στο σύνολό της, η διαχείριση των **διαδικασιών κατάρτισης και καταβολής της εισφοράς ζάχαρη** από τα κράτη μέλη είναι ικανοποιητική. Οι έλεγχοι που διενεργήθηκαν στον εν λόγω τομέα οδήγησαν στη διαπίστωση ορισμένων ανωμαλιών χωρίς σημαντικές δημοσιονομικές επιπτώσεις.

4.4 Η κανονιστική και δημοσιονομική συνέχεια που δόθηκε στους ελέγχους από την Επιτροπή

4.4.1 Η κανονιστική συνέχεια

Όταν οι εντεταλμένοι υπάλληλοι διαπιστώνουν, έπ' ευκαιρία ελέγχων στα κράτη μέλη, αδυναμία ανταπόκρισης ή ελλείψεις στις εθνικές κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις, καλούν συστηματικά τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη να λάβουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν με τις κοινοτικές απαιτήσεις. Οι διορθώσεις αυτές, τόσο στον τελωνειακό όσο και στον δημοσιονομικό τομέα, αποτελούν διόλου αμελητέα συνέπεια των ελέγχων της Επιτροπής.

Άλλωστε, οι ανωμαλίες που επισήμαναν οι εντεταλμένοι από την Επιτροπή υπάλληλοι αποτελούν βασική πηγή πληροφόρησης όσον αφορά τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη στην εφαρμογή της τελωνειακής ρύθμισης και του αντίκτυπού τους στους ίδιους πόρους. Η ανάλυση των εν λόγω ανωμαλιών μπορεί να οδηγήσει σε μεταρρυθμίσεις των υφιστάμενων διατάξεων και σε εξέλιξη της κοινοτικής νομοθεσίας ώστε να καταστεί περισσότερο ευνόητη.

- Στον τομέα των *προτιμησιακών* καθεστώτων, το πρόβλημα της ερμηνείας από τα κράτη μέλη της έννοιας « *βάσιμη αμφιβολία* » όσον αφορά την τρόπο εφαρμογής των πιστοποιητικών καταγωγής παραμένει. Εξάλλου, η έλλειψη γενικών κοινοτικών διατάξεων στο θέμα αυτό για όλα τα προτιμησιακά καθεστάτα και συστήματα εμποδίζει την ομοιόμορφη εφαρμογή, στα κράτη μέλη, του μηχανισμού που προβλέπει την άρση του δασμολογικού πλεονεκτήματος σε περίπτωση υπέρβασης των προθεσμιών απάντησης ή ανεπαρκούς απάντησης από τις δικαιούχες χώρες. Η έννοια αυτή είναι σημαντική για την προάσπιση των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας.

Άλλωστε, τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου που απεστάλη στα κράτη μέλη πριν από τους προβλεπόμενους ελέγχους περιλήφθηκαν αναλυτικά σε θεματική έκθεση η οποία υποβλήθηκε στις αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής και ανακοινώθηκαν στο σύνολο των κρατών μελών κατά τη σύσκεψη της συμβουλευτικής επιτροπής ιδίων πόρων, στις 10 Δεκεμβρίου 1999.

Επίσης, σχέδιο ανακοίνωσης της Επιτροπής στο Συμβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την έννοια της βάσιμης υπόνοιας βρίσκεται στο στάδιο της προπαρασκευής· προβλέπει συστηματικότερη προσφυγή σε σύστημα *έγκαιρης ειδοποίησης των εισαγωγέων* όταν υπάρχει βάσιμη αμφιβολία σχετικά με την καταγωγή. Η εφαρμογή του μηχανισμού αυτού, εντασσόμενου στον κατάλογο των στοιχείων που πρέπει να συμβάλουν στην ανανέωση και την αποσαφήνιση των όρων διαχείρισης των προτιμησιακών καθεστώτων η οποία προβλέπεται από την Επιτροπή (COM(97)402 της 23.7.1997), αποσκοπεί στο να επικαλούνται καταχρηστικά οι επιχειρήσεις την καλή πίστη τους. Αυτή η τελευταία έννοια αποτελεί το αντικείμενο προτάσεων αναμόρφωσης οι οποίες βρίσκονται υπό εξέταση.

- Όσον αφορά τη *διαμετακόμιση*, σε συνέχεια της τελικής έκθεσης και των συστάσεων που διατυπώθηκαν από την εξεταστική επιτροπή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Επιτροπή θέσπισε *σχέδιο δράσης για τη διαμετακόμιση στην Ευρώπη*²⁰.

Όσον αφορά τη μηχανοργάνωση του καθεστώτος, δύο κείμενα για τη θέσπιση των νομικών βάσεων του νέου συστήματος άρχισαν να ισχύουν στις 31.3.1999: ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 502/1999²¹ της Επιτροπής της 12.2.1999, για την τροποποίηση ορισμένων διατάξεων εφαρμογής του Κώδικα, και η απόφαση αριθ. 1/1999 της μικτής Επιτροπής ΕΚ/ΕΖΕΣ « κοινή διαμετακόμιση » για την τροποποίηση των προσαρτημάτων I, II και III της Σύμβασης της 20ής Μαΐου 1987. Η λειτουργική εφαρμογή εξακολουθεί. Σε νομοθετικό επίπεδο, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 955/1999²² του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της

²⁰ Έγγρ. της 20.2.1997 PE 220.895/def. και Έγγρ. COM (97) 188 τελικό της 30.4.1997.

²¹ ΕΕ L 65 της 12.3.1999, σ. 1-49.

²² ΕΕ L 119 της 7.5.1996, σπ. 1-5.

13ης Απριλίου 1999 επέφερε ορισμένες τροποποιήσεις στον Κοινοτικό Τελωνειακό Κώδικα σχετικά με την εξωτερική διαμετακόμιση. Οι αντίστοιχες διατάξεις εφαρμογής είναι προς έγκριση, όπως και οι τροπολογίες που πρέπει να επέλθουν στο καθεστώς κοινής διαμετακόμισης.

Η εν λόγω αναμόρφωση αποσκοπεί στην ισορροπία ανάμεσα στη διευκόλυνση των συναλλαγών η οποία αποτελεί στόχο των καθεστώτων διαμετακόμισης, και την εξασφάλιση ενός επιπέδου κατάλληλου και ομοιογενούς ελέγχου τόσο ποσοτικού όσο και ποιοτικού, στο σύνολο των 22 χωρών όπου χρησιμοποιούνται οι διαδικασίες κοινοτικής και κοινής διαμετακόμισης. Η ισορροπία αυτή στηρίζεται σε διοικητικές διατυπώσεις και μεθόδους ελέγχου προσαρμοσμένες στους κινδύνους που συνεπάγονται οι πράξεις διαμετακόμισης, ώστε να καταστεί δυνατή η αποτελεσματικότερη διαχείριση από τις τελωνειακές αρχές, η χορήγηση απλουστεύσεων στους αποδεδειγμένα αξιόπιστους επιχειρηματίες, καθώς και ειδικά μέτρα για εμπορεύματα θεωρούμενα "ευαίσθητα" στην απάτη. Μολονότι διατηρεί τη δυνατότητα για τον κύριο υπόχρεο να αποδεικνύει το τέλος της πράξης ή, ελλείψει αυτού, τον τόπο γένεσης της τελωνειακής οφειλής, η εν λόγω αναμόρφωση θα διευκολύνει τον καθορισμό της αρμόδιας τελωνειακής αρχής για την είσπραξη των ιδίων πόρων, και τη βελτίωση της βεβαίωσης της τελωνειακής οφειλής σε περίπτωση απάτης.

Σε επιχειρησιακό επίπεδο, έχουν ξεκινήσει συντονισμένες ενέργειες προβλεπόμενες από το σχέδιο δράσης, όπως η δημιουργία δικτύου συντονιστών διαμετακόμισης στις 22 χώρες της κοινοτικής και κοινής διαμετακόμισης ενόψει της ενίσχυσης της διοικητικής συνεργασίας, η θέσπιση εθνικών σχεδίων και εκθέσεων διαχείρισης και ελέγχου των πράξεων διαμετακόμισης ώστε να εξασφαλίζεται ορθή εφαρμογή και πραγματικός έλεγχος της ρύθμισης, μοναδικά μέσα πρόληψης και καταπολέμησης της απάτης, καθώς και σύνταξη πρακτικού εγχειριδίου.

4.4.2 Οι δημοσιονομικές επιπτώσεις

Κατά την περίοδο αναφοράς (1997-1999), τα επιπλέον ποσά (σε κεφάλαιο) που καταβλήθηκαν στην Επιτροπή βάσει των παρατηρήσεων που περιλαμβάνονταν στις εκθέσεις των ελέγχων, αυτόνομων και από κοινού, της Επιτροπής, ανέρχονται σε **3.035.347 ευρώ**, από τα οποία **55.233,05 ευρώ** (1,81 %) καταβλήθηκαν μετά από ελέγχους του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Εξάλλου, απαιτήθηκαν τόκοι υπερημερίας βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού 1150/00, για την καθυστερημένη απόδοση ιδίων πόρων που βεβαιώθηκαν κατά τη διάρκεια ελέγχων της Επιτροπής. Για την περίοδο 1997-1999, το συνολικό ποσό των **τόκων υπερημερίας** που καταβλήθηκε από τα κράτη μέλη ανέρχεται σε **6.971.898 ευρώ**, από τα οποία **4.202.739,07 ευρώ** (60,28 %) είναι αποτέλεσμα δράσης του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Εξαιτίας της αδυναμίας των κρατών μελών όσον αφορά την τήρηση της χωριστής λογιστικής και την εφαρμογή των λογιστικών διαδικασιών, η Επιτροπή εξακολούθησε συστηματικά τον έλεγχο της στους εν λόγω τομείς, ιδίως στον τομέα της λογιστικής επεξεργασίας των ποσών απάτης ή παρατυπιών.

Αφότου, το 1997, εγκαταστάθηκε η **ηλεκτρονική εφαρμογή Ownres** σε όλα τα κράτη μέλη, η Επιτροπή έλαβε άνω των 10.000 εκθέσεων σχετικά με περιπτώσεις απάτης ή παρατυπίας, ποσού ανώτερου των 10.000 ευρώ, οι οποίες εντοπίστηκαν από τα κράτη μέλη (βλ. παράρτημα 4). Η εν λόγω εφαρμογή παρέχει επίσης τη δυνατότητα στα κράτη μέλη να αναφέρουν ποια μέτρα είσπραξης λήφθηκαν και ποια ποσά απαιτήσεων εισπράχθηκαν.

Το σύνολο των στοιχείων αυτών ενημερώνεται διαρκώς σε μίαν άλλη ηλεκτρονική εφαρμογή της Γενικής Διεύθυνσης Προϋπολογισμού που καθιστά δυνατή τη διεξοδική ανάλυση των πληροφοριών που συλλέγονται με αυτόν τον τρόπο. Η επεξεργασία των εν λόγω στοιχείων επιτρέπει, εκτός από την κλασσική οικονομική ανάλυση, λεπτομερέστατη ανάλυση κινδύνου τα αποτελέσματα της οποίας ανακοινώνονται στα κράτη μέλη κατά τις συσκέψεις της συμβουλευτικής επιτροπής ιδίων πόρων, κάθε Ιούλιο και Δεκέμβριο. Οι πληροφορίες της βάσης αυτής χρησιμοποιούνται τακτικά, μέσω λεπτομερών ερωτήσεων, προκειμένου να προσαρμόζεται το πρόγραμμα ελέγχου ανάλογα με το εκάστοτε κράτος μέλος.

Η Επιτροπή επιθυμεί να βεβαιωθεί ότι οι πληροφορίες που διαβιβάζουν τα κράτη μέλη είναι πλήρης και αξιόπιστες. Συνεπώς, περιέλαβε το OWNRES στο πρόγραμμα ελέγχων, για όλα τα κράτη μέλη, για το έτος 2000.

Η παρακολούθηση αυτή διενεργείται σε στενή συνεργασία με τις υπόλοιπες υπηρεσίες της Επιτροπής, καθώς η είσπραξη συνδυάζει την εφαρμογή στα κράτη μέλη διαφορετικών ρυθμίσεων προερχόμενων από πολλές γενικές διευθύνσεις, και ιδίως με την Υπηρεσία καταπολέμησης της απάτης. Οι περιπτώσεις που εξετάζονται στο πλαίσιο της έκθεσης Β επιλέγονται μετά από συνεννόηση με την OLAF. Καθώς η Επιτροπή αποκτά πληρέστερη γνώση της κατάστασης είσπραξης, έχει μεγαλύτερη δυνατότητα να λαμβάνει τα μέτρα προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας, για την αντιμετώπιση των ελλείψεων των κρατών μελών.

4.4.3 Οι επιπτώσεις από πλευράς οργάνωσης

Μεσοπρόθεσμα, η Επιτροπή αναπτύσσει νέες στρατηγικές με στόχο την καλύτερη πλαίσιωση των ελέγχων και τη διατήρηση του σημερινού επιπέδου αποτελεσματικότητας με περιορισμένους πόρους, ιδίως ανθρώπινους. Αυτή η **νέα μεθοδολογία** βασίζεται σε:

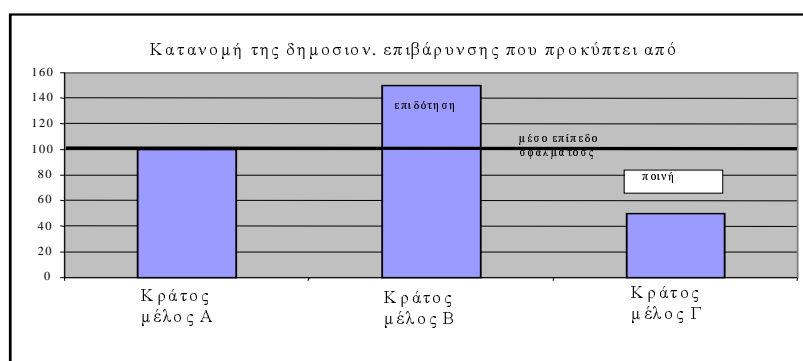
- **λεπτομερές ερωτηματολόγιο για το συγκεκριμένο θέμα** που θα αποτελέσει το αντικείμενο επαλήθευσης, το οποίο αποστέλλεται στα κράτη μέλη, όσο αυτό είναι δυνατόν, πριν από την αποστολή ελέγχου. Ο στόχος είναι να εξασφαλίζεται ότι τα κράτη μέλη εφαρμόζουν ορθά τις κοινοτικές διατάξεις στον αντίστοιχο τομέα. Οι απαντήσεις στο ερωτηματολόγιο αυτό επιτρέπει στους υπαλλήλους της Επιτροπής να έχουν γενική άποψη της ισχύουσας εθνικής πρακτικής, να προσαρμόζουν ενδεχομένως τη διεξαγωγή του ελέγχου, να εστιάζουν τις επαληθεύσεις τους στα πιο ευαίσθητα σημεία, καθώς και να διατυπώνουν με ακριβέστερο τρόπο ενδεχόμενες παρατηρήσεις στα κράτη μέλη κατά τον έλεγχο. Η ανάλυση των απαντήσεων των εθνικών διοικήσεων καθιστά εξάλλου δυνατή τη σύνταξη θεματικών εκθέσεων οι οποίες μπορεί να ενδιαφέρουν και άλλες υπηρεσίες της Επιτροπής καθώς και τα κράτη μέλη (βλ. θεματική έκθεση για τα προτιμησιακά καθεστώτα).
- **εγχειρίδιο ελέγχου**, προς χρήση των εντεταλμένων από την Επιτροπή υπαλλήλων. Περιλαμβάνει τις κυριότερες κατευθύνσεις που πρέπει να ακολουθηθούν πριν από και κατά τη διάρκεια κάθε αποστολής. Το εγχειρίδιο αυτό αποτελεί ένα ακριβές και λεπτομερές εργαλείο. Οι ενέργειες ελέγχου που περιέχονται αντιπροσωπεύουν τα κυριότερα θέματα που πρέπει να επαληθευτούν, τόσο από τελωνειακή, όσο και από λογιστική άποψη. Το περιεχόμενό του μπορεί φυσικά να προσαρμόζεται σε συνάρτηση με τις συνθήκες διεξαγωγής της αποστολής (διάρκεια, ανθρώπινοι πόροι κλπ.) και της ελεγχόμενης εθνικής διοίκησης (οργάνωση, υποδομή κλπ.).

4.5 Οικονομική ευθύνη των κρατών μελών

Παράλληλα με αυτόν τον προβληματισμό μεθοδολογικής φύσεως για μια νέα προσέγγιση των ελέγχων, η Επιτροπή εξακολουθεί να εξετάζει ένα περισσότερο πολιτικό θέμα, και ιδιαίτερα επίκαιρο, την αρχή της **δημοσιονομικής ευθύνης των κρατών μελών**. Στόχος της είναι να καταστήσει υπεύθυνα τα κράτη μέλη ώστε να θέσουν τέλος στην κατάσταση που ευνοεί την κακή διαχείριση των κοινοτικών ιδίων πόρων, και ιδίως την επιβολή κυρώσεων στα πιο ευσυνείδητα κράτη μέλη στη διαχείριση των εσόδων αυτών.

Η αρχή της δημοσιονομικής ευθύνης των κρατών μελών απορρέει από το άρθρο 8 της απόφασης 94/728/EK, Ευρατόμ, του Συμβουλίου. Το εν λόγω άρθρο περιέχει την αρχή της ανάθεσης στα κράτη μέλη της είσπραξης των ιδίων πόρων σύμφωνα με τις εθνικές διατάξεις τους οι οποίες πρέπει να προσαρμοστούν στις κοινοτικές απαιτήσεις. Καθώς τα κράτη μέλη εισπράττουν, ως εκ τούτου, 10%, έως και 25%, η Επιτροπή κρίνει ότι μπορεί να απαιτεί από αυτά τη μέγιστη επιμέλεια όσον αφορά την είσπραξη. Οι παραδοσιακοί ίδιοι πόροι καθώς και οι ο πόρος ΦΠΑ και ο « τέταρτος πόρος » (ΑΕΠ), αποδίδονται σε αυτήν την τελευταία ώστε να διαθέτει τα αναγκαία χρηματοδοτικά μέσα για την αντιμετώπιση των δαπανών που προκύπτουν από την εφαρμογή των δημοσιονομικών αναλήψεων υποχρεώσεων που αποφοασίζονται σε κοινοτικό επίπεδο.

Κατά συνέπεια, **τα σφάλματα μιας εθνικής διοίκησης στη διαχείριση του συστήματος είσπραξης**, τα οποία μειώνουν το σύνολο των παραδοσιακών ιδίων πόρων, συνεπάγονται αυτόματα την δημοσιονομική ευθύνη του κράτους μέλους εξαιτίας, κυρίως, αφενός μεν της μη τήρησης του άρθρου 8 της απόφασης Ίδιοι Πόροι αφετέρου δε, της αδυναμίας να εξασφαλιστεί η πλήρης εφαρμογή του κανονισμού 1150/00.

Ο πίνακας παραπλεύρως δείχνει τη σημερινή κατάσταση: την προσφυγή στον **μηχανισμό αντισταθμίσσης** μέσω του τέταρτου πόρου για την επίλυση του προβλήματος της μείωσης των ιδίων πόρων η οποία προέρχεται από διοικητικά σφάλματα των κρατών μελών.

Στόχος του συστήματος είναι κάθε κράτος μέλος να αναλαμβάνει τις συνέπειες των σφαλμάτων του. Επί του παρόντος, δεδομένου ότι η συνολική δημοσιονομική επιβάρυνση πρέπει να παραμείνει η ίδια για το σύνολο των κρατών μελών και ότι τα έσοδα που δεν εισπράττονται μέσω των παραδοσιακών ιδίων πόρων αντισταθμίζονται με συνεισφορές βασισμένες στο ΑΕΠ, η κατάσταση είναι σαφώς διαφορετική.

Το παραπάνω σχήμα δείχνει ότι, σε σχέση με ένα μέσο συντελεστή 100 σφαλμάτων, οι εθνικές διοικήσεις που είναι αποτελεσματικές από πλευράς οργάνωσης και επομένως κάτω από το μέσο επίπεδο, αντισταθμίζουν τις ελλείψεις των λιγότερο ενεργοποιημένων εθνικών διοικήσεων, δηλαδή τις ελλείψεις που μεταφράζονται με επίπεδο διοικητικών λαθών υψηλότερο από το μέσο όρο.

Η εφαρμογή της δημοσιονομικής ευθύνης των κρατών μελών για την έλλειψη βεβαίωσης των απαιτήσεων που οδηγούν στην παραγραφή της οφειλής, κατά την έννοια του άρθρου 221 παράγραφος 3 του Τελωνειακού Κώδικα, καθώς και της ευθύνης σε σχέση με τις αιτήσεις απαλλαγής από την υποχρέωση απόδοσης, αποτέλεσε ανέκαθεν το αντικείμενο σταθερής πρακτικής από το 1989, και χωρίς πραγματική αμφισβήτηση, ως προς την ουσία, της νομικής βάσης εκ μέρους των κρατών μελών. Δεν ισχύει το ίδιο για την ευθύνη των κρατών μελών για διοικητικά σφάλματα μη εντοπίσιμα από τον οφειλέτη (άρθρο 220 παράγραφος 2 στοιχείο β του Κώδικα). Ενώ ο Τελωνειακός Κώδικας απαλλάσσει τον οφειλέτη από την ευθύνη του, δεν εξετάζει το ζήτημα της ευθύνης του κράτους μέλους έναντι των Κοινοτήτων όσον αφορά τα σφάλματα των διοικήσεών τους, καθώς το ζήτημα αυτό εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κοινοτικών δημοσιονομικών διατάξεων, ιδίως της απόφασης Ίδιοι Πόροι και του κανονισμού αριθ. 1150/00.

Με την έγκριση του κανονισμού αριθ. 1150/00, και ιδίως του άρθρου 2 που καθορίζει την έννοια της βεβαίωσης, η Επιτροπή άρχισε να μελετά τον ορθότερο καταμερισμό των δημοσιονομικών επιπτώσεων των διοικητικών σφαλμάτων. Έτσι, το 1992, υπέβαλε **πρόταση τροποποίησης του κανονισμού 1552/89** στο Συμβούλιο, η οποία προβλέπει ειδική καταχώριση στα λογιστικά βιβλία (« **αυτοβεβαίωση** ») από τα κράτη μέλη των ποσών που δεν έχουν ληφθεί υπόψη από δικό τους σφάλμα. Εντούτοις, τα κράτη μέλη αντιτέθηκαν στην πρόταση και προτίμησαν να διατηρήσουν τον μηχανισμό αντιστάθμισης μέσω του "4ου πόρου".

Μετά από δριμυία κριτική του Ελεγκτικού Συνεδρίου (Ετήσιες εκθέσεις 1994 και 1995), ένα από τα χρήσιμα συμπεράσματα της πρωτοβουλίας SEM 2000 φάση III, που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Μαδρίτης τον Δεκέμβριο 1995, τόνιζε την ανάγκη **βελτίωσης της δημοσιονομικής διαχείρισης** στον τομέα των ιδίων πόρων. Για να επιτευχθεί η διαφάνεια όσον αφορά την επεξεργασία των διοικητικών σφαλμάτων, χωρίς να χρειάζεται να καταφεύγει συστηματικά σε ελέγχους, η Επιτροπή υπέβαλε εκ νέου, τον Ιούλιο 1997, στο Συμβούλιο, μηχανισμό σχετικό με την υποχρέωση των κρατών μελών να βεβαιώνουν και να αποδίδουν τις απαιτήσεις ποσού άνω των 2000 ευρώ τα οποία δεν ανέλαβε ο υπόχρεος εξαιτίας διοικητικού σφάλματος. Αφού γίνει δεκτή, η εν λόγω διάταξη θα μπορεί να βοηθήσει την Επιτροπή να εστιάσει καλύτερα τους ελέγχους της και να προσηλωθεί περισσότερο στην ανάλυση των συστημάτων παρά στην ανακάλυψη μεμονωμένων διοικητικών σφαλμάτων.

Πράγματι, η τροποποίηση αυτή, η οποία επί του παρόντος βρίσκεται υπό εξέταση, επιδιώκει και πάλι την εισαγωγή υποχρέωσης « αυτοβεβαίωσης » για ορισμένα διοικητικά σφάλματα. Στο βαθμό που αυτή η διάταξη δεν έχει γίνει (ακόμη) δεκτή, η Επιτροπή πρέπει να εξακολουθήσει να ανακαλύπτει και να διώκει, με τα δικά της μέσα, αυτό το είδος διοικητικών σφαλμάτων. Τα κράτη μέλη μπορούν να έχουν σημαντικά πλεονεκτήματα από την εφαρμογή της αρχής της οικονομικής ευθύνης:

- **δίκαιη κατανομή της δημοσιονομικής επιβάρυνσης σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής και αποτελεσματικής διαχείρισης** (SEM 2000), εφόσον η απώλεια παραδοσιακών ιδίων πόρων που οφείλεται σε ολιγωρία ενός κράτους μέλους αντισταθμίζεται από αυτό το κράτος και όχι από τους εθνικούς προϋπολογισμούς όλων των κρατών μελών, μέσω της αύξησης του τέταρτου πόρου. Έτσι, οι προσπάθειες των κρατών μελών να εξασφαλίσουν τη βέλτιστη λειτουργία του συστήματος είσπραξης που χρησιμοποιούν ανταμείβονται·
- **σαφή εικόνα των επιπτώσεων των σφαλμάτων** ώστε να λαμβάνονται μέτρα για τη βελτίωση της κατάστασης. Η διαφάνεια του κόστους θα ευνοήσει την καλύτερη διοικητική διαχείριση·

- *έναν σωστό δείκτη επίδοσης* ώστε να συγκρίνεται η αποτελεσματικότητα της είσπραξης, τόσο ανάμεσα στα κράτη μέλη, όσο και σε εθνικό, ή και σε τοπικό, επίπεδο.

Η εφαρμογή της αρχής της δημοσιονομικής ευθύνης, θα έχει ωστόσο και ορισμένα μειονεκτήματα για τα κράτη μέλη που δεν ανταποκρίνονται (πλήρως) στις υποχρεώσεις τους, εφόσον η εφαρμογή της θα συνεπάγεται επιπλέον δαπάνες γι' αυτά σε σχέση με το σύστημα « αντιστάθμισης από τον τέταρτο πόρο ».

Στο σύνολο σχεδόν των περιπτώσεων παραγραφής λόγω αδράνειας της εθνικής διοίκησης και της απόφασης της Επιτροπής να απορρίπτει τις αιτήσεις απαλλαγής από την υποχρέωση απόδοσης εξαιτίας ολιγωρίας των κρατών μελών, η τρέχουσα πρακτική της Επιτροπής συνίσταται στη δίωξη κάθε περίπτωσης μεμονωμένα. Συνολικά, τα κράτη μέλη δέχονται τελικά τη θέση της Επιτροπής χωρίς να χρειάζεται να κινηθεί διαδικασία παράβασης. Όσον αφορά τις δημοσιονομικές επιπτώσεις ορισμένων διοικητικών σφαλμάτων, ιδίως όσων δεν μπορούν να εντοπιστούν από τον οφειλέτη, η Επιτροπή αντιμετωπίζει σθεναρή αντίθεση από την πλευρά ορισμένων κρατών μελών. Για τον λόγο αυτόν, προσπαθεί να αναπτύξει στρατηγική με στόχο την προσφυγή σε διαδικασία παράβασης για μια τυπική περίπτωση.

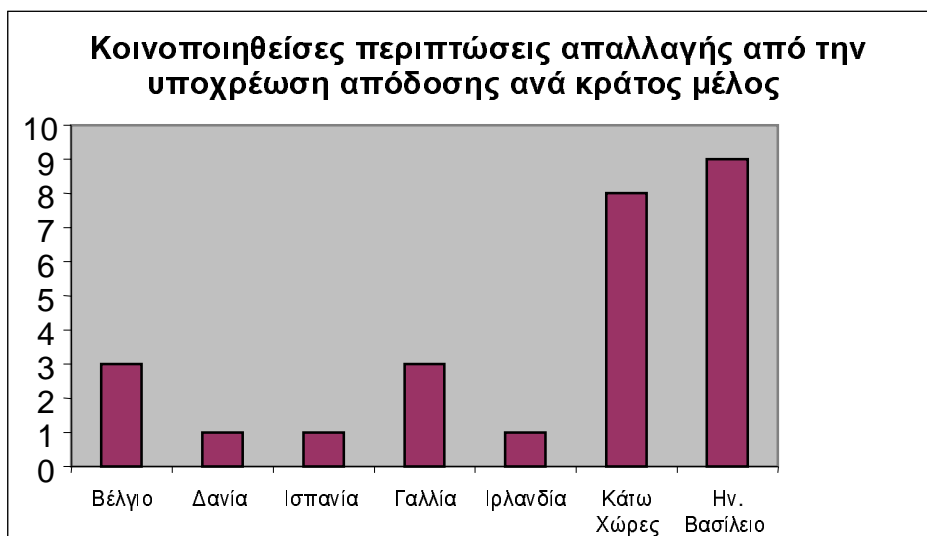
Έτσι, άπαξ και κινηθεί η διαδικασία κατά της εν λόγω τυπικής περίπτωσης, η Επιτροπή θα ενημερώσει τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη για κάθε παρεμφερή περίπτωση η συνέχεια της οποίας θα εξαρτηθεί από την τελική απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Τα κράτη μέλη θα κληθούν να καταβάλουν το αρχικό ποσό σε κεφάλαιο (προβλέποντας ασφαλώς την επιστροφή του σε περίπτωση που το Δικαστήριο δεν δικαιώσει την Επιτροπή) ώστε να περιοριστεί κατά το δυνατόν το ποσό των τόκων υπερημερίας που θα συσσωρευόνταν ανάλογα.

4.6 Εφαρμογή του άρθρου 17 παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. 1150/00

Ο αριθμός των *γνωστοποιήσεων των κρατών μελών για περιπτώσεις απαλλαγής από την υποχρέωση απόδοσης* μειώθηκε: **26 περιπτώσεις το 1997-1999** (βλ. παράρτημα 3) έναντι 32 για την προηγούμενη περίοδο. Οι 26 περιπτώσεις που γνωστοποιήθηκαν κατά την περίοδο 1997-1999 αντιπροσωπεύουν συνολικό ποσό απαιτήσεων ύψους **5.064.864 ευρώ**·όσες δεν έχουν λήξει ακόμη αποτελούν το αντικείμενο αίτησης συμπληρωματικών πληροφοριών ή διεξοδικής εξέτασης από την Επιτροπή προκειμένου να καθοριστεί εάν τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη μερίμνησαν επαρκώς για την εξασφάλιση της είσπραξης των διεκδικούμενων απαιτήσεων.

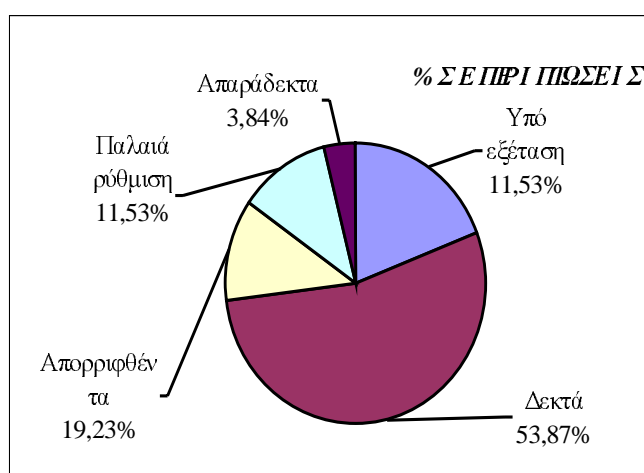
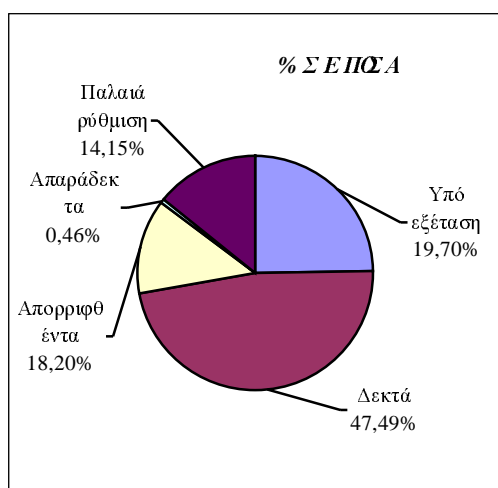
Οι εν λόγω γνωστοποιήσεις αφορούν ορισμένα κράτη μέλη: το Βέλγιο (3 γνωστοποιήσεις), τη Δανία (1), την Ισπανία (1), τη Γαλλία (3), την Ιρλανδία (1), τις Κάτω Χώρες (8) και το Ηνωμένο Βασίλειο (9). Γεννάται το ερώτημα κατά πόσον τα κράτη μέλη εφαρμόζουν ορθά τις διατάξεις του άρθρου 17 παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. 1150/00.

Κοινοποιηθείσες περιπτώσεις απαλλαγής από την υποχρέωση απόδοσης ανά κράτος μέλος:

Συνεπώς, υπάρχει πραγματικό πρόβλημα ουσίας που αφορά, αφενός μεν τα μέτρα είσπραξης που εφαρμόζουν οι εθνικές διοικήσεις, αφετέρου δε η εναρμονισμένη εφαρμογή του μηχανισμού του άρθρου 17 παράγραφος 2 του κανονισμού αριθ. 1150/00.

Το γενικό αποτέλεσμα εμφανίζεται ως εξής:

Παρατηρήσεις σχετικά με τα σχήματα:

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΦΑΚΕΛΩΝ		Ποσό σε ευρώ	%	% ποσού
α)	1 περίπτωση απερρίφθη ως απαράδεκτη	23.734	3,84 %	0,46 %
	3 περιπτώσεις εμπίπτουν στην παλαιά ρύθμιση	716.692	11,53 %	14,15 %
	Σε 5 περιπτώσεις έγινε καταβολή μετά από άρνηση	922.148	19,23 %	18,20 %
β)	3 περιπτώσεις βρίσκονται υπό εξέταση	997.891	11,53 %	19,70 %
γ)	Σε 14 περιπτώσεις διαπιστώθηκε επαρκής επιμέλεια	2.404.399	53,87 %	47,49 %

Η πρακτική εφαρμογή του ισχύοντος μηχανισμού απαλλαγής από την υποχρέωση απόδοσης δεν είναι και τόσο ικανοποιητική, και από άποψη ποιότητας των παρεχόμενων στην Επιτροπή λογιστικών πληροφοριών, και από άποψη προθεσμίας των εθνικών παραγραφών. Πράγματι, ορισμένα κράτη μέλη αναγκάζονται από εθνικές παραγραφές είσπραξης να ακολουθήσουν, για τις κοινοτικές ανάγκες, διαδικασίες είσπραξης χωρίς καμία βεβαιότητα είσπραξης. Γι' αυτό η πρόταση τροποποίησης του άρθρου 17 παράγραφος 2²³ εισάγει σαφή διάκριση ανάμεσα στα ποσά που έχουν χαρακτηριστεί μη εισπράξιμα με αιτιολογημένη απόφαση της διοικητικής αρχής και στα ποσά που έχουν χαρακτηριστεί μη εισπράξιμα μετά την πάροδο πενταετίας.

Η τροποποίηση αφορά την εισαγωγή δεσμευτικής προθεσμίας 5 ετών, εφαρμοστέας σε όλα τα κράτη μέλη, για την απόσυρση των μη εισπραχθέντων ποσών της λογιστικής Β και την εξέταση των συνθηκών που οδήγησαν στην αδυναμία είσπραξής τους. Η Επιτροπή πρότεινε επίσης να αυξηθεί από 10.000 σε 50.000 ευρώ το κατώτατο όριο πέραν του οποίου τα κράτη μέλη οφείλουν να ενημερώνουν για την απαλλαγή από την υποχρέωση απόδοσης ορισμένων ποσών.

5 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

5.1 Συνολική αξιολόγηση: οι έλεγχοι παραμένουν αναγκαίοι.

- Εφόσον η πρακτική λειτουργία του συστήματος ελέγχου των παραδοσιακών ιδίων πόρων απαιτεί την ανάληψη δράσης, η Επιτροπή προσφεύγει σε μεγάλη σειρά μέτρων: μεμονωμένες διορθώσεις των ανωμαλιών που παρατηρήθηκαν, διόρθωση των μη σύμφωνων εθνικών διαδικασιών, αποσαφήνιση των κοινοτικών κειμένων και συντονισμένη βελτίωση της κοινοτικής ρύθμισης σε περίπτωση συνεχιζόμενων δυσλειτουργιών.

Για το μέλλον, ο σκοπός των ελέγχων επιβεβαιώνεται στην πράξη: αφενός μεν ο ειδικός έλεγχος του διατάκτη, βάσει του κανονισμού αριθ. 1150/00 και στο πλαίσιο των ελέγχων των ιδίων πόρων (άρθρο 18), αφετέρου δε η ανάλυση των στοιχείων που γνωστοποιούνται από τα κράτη μέλη σχετικά με την οργάνωση των δικών τους ελέγχων (άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού), καθώς και των αποτελεσμάτων των ελέγχων αυτών (άρθρο 17 παρ. 3), παρέχει ακριβή εικόνα του συστήματος είσπραξης των ιδίων πόρων και της εφαρμογής του στα κράτη μέλη.

²³ COM(97) 343 της 3.7.1997
COM(98) 209 της 3.4.1998

- Οι δημοσιονομικές διορθώσεις που επέρχονται σε περίπτωση κακής εφαρμογής της ρύθμισης και η είσπραξη τόκων υπερημερίας ως αντιστάθμισμα των διαφυγόντων εσόδων αποτελούν τις πλέον ορατές συνέπειες των επιτόπιων επαληθεύσεων. Εξάλλου, οι έλεγχοι αυτοί παραμένουν το καλύτερο μέσον επαλήθευσης της ορθής εφαρμογής των τελωνειακών διατάξεων ή των προβλημάτων που ενδεχομένως αναφύονται. Οι παρατηρήσεις των εντεταλμένων υπαλλήλων της Επιτροπής μπορούν να οδηγήσουν σε προτάσεις απλοποίησης και αναδιάρθρωσης του κανονιστικού μηχανισμού.
- Η ανάλυση των *δυσλειτουργιών του συστήματος είσπραξης σε εθνικό επίπεδο*, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα πολύ χαμηλούς δείκτες είσπραξης, αποδεικνύει σαφώς την έλλειψη ομοιογένειας και προσαρμογής των εθνικών διαδικασιών είσπραξης, καθώς και τη βραδύτητα των δικαστικών διαδικασιών. Μόλις λάβει γνώση για τον εντοπισμό μιας σημαντικής περίπτωσης απάτης ή παρατυπίας που δεν κοινοποιήθηκε βάσει του κανονισμού αριθ. 1150/00, η Επιτροπή υπενθυμίζει στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας. Η Επιτροπή ενημερώνεται επίσης από τα κράτη μέλη για την κατάσταση των βεβαιώσεων και των ενδεχόμενων εισπράξεων ή των λόγων που τις εμπόδισαν.

5.2 Σχέσεις με το Ελεγκτικό Συνέδριο: αυξανόμενη σημασία

Η Επιτροπή διατηρεί τακτική επαφή με το Ελεγκτικό Συνέδριο. Η Επιτροπή και το Συνέδριο ενημερώνονται αμοιβαία για τους προγραμματιζόμενους ελέγχους με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται η αλληλεπικάλυψη ελέγχων στην ίδια εθνική διοίκηση. Εξάλλου, το Συνέδριο λαμβάνει συστηματικά αντίγραφο όλων των εκθέσεων ελέγχου που αποστέλλεται στα κράτη μέλη, καθώς και των απαντήσεών τους. Στο πλαίσιο της προετοιμασίας των δικών του ελέγχων, το Συνέδριο επωφελείται από την πληροφόρηση και την πείρα της Γενικής Διεύθυνσης Προϋπολογισμού.

Εξάλλου, η Επιτροπή λαμβάνει από το Ελεγκτικό Συνέδριο αντίγραφο των επιστολών τομέα που εκείνο απευθύνει στα εξεταζόμενα κράτη μέλη, καθώς και αντίγραφο των δικών τους απαντήσεων. Βάσει των εν λόγω εγγράφων, μια « task force » που δημιουργήθηκε για τον σκοπό αυτό στο πλαίσιο της διοικητικής μονάδας έχει αναλάβει, στηριζόμενη στα αναλυτικά δελτία που καταρτίζουν οι αρμόδιοι ελεγκτές για τα εν λόγω κράτη μέλη, μεμονωμένη παρακολούθηση με τη μορφή αιτήσεων συμπληρωματικών πληροφοριών προς τα κράτη μέλη, καθώς και αναλύσεων και σχολίων. Οι ετήσιες και οι ειδικές εκθέσεις, καθώς και οι δηλώσεις αξιοπιστίας (DAS) παρακολουθούνται επίσης από την « task force » με τη μορφή σχεδίων απάντησης και έκτακτων συσκέψεων. Τα αποτελέσματα συζητούνται σε κατ'αντιδικία συνεδρίαση.

Τέλος, στο πλαίσιο του οικονομικού ελέγχου επί των δραστηριοτήτων της Επιτροπής όσον αφορά την εκτέλεση του προϋπολογισμού σε δαπάνες, οι υπάλληλοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου προβαίνουν σε έλεγχο της δραστηριότητας των αντίστοιχων υπηρεσιών. Διαθέτουν ελεύθερη πρόσβαση σε κάθε χρήσιμη πληροφορία.

Μια *ειδική έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τις εγγυήσεις* που δημοσιεύτηκε το 1999 οδήγησε, κατά τη σύσκεψη της συμβουλευτικής επιτροπής ιδίων πόρων τον παρελθόντα Δεκέμβριο, σε τρεις ανακοινώσεις της Επιτροπής σχετικά με την εγγύηση στις περιπτώσεις προσφυγής (άρθρο 244 του Τελωνειακού Κώδικα) και στις περιπτώσεις αναβολής της πληρωμής (άρθρα 74 και 192 του Τελωνειακού Κώδικα) καθώς και με τη συνολική εγγύηση

σε εξωτερική κοινοτική διαμετακόμιση (άρθρο 361 των διατάξεων εφαρμογής του τελωνειακού κώδικα). Η Επιτροπή υπενθύμισε στα κράτη μέλη τις ισχύουσες κανονιστικές διατάξεις και τις πιθανές συνέχειες, σε δημοσιονομικούς όρους, σε περίπτωση αθέτησης των εν λόγω διατάξεων.

Ερωτηματολόγιο σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 244 του Τελωνειακού Κώδικα έχει αποσταλεί στα κράτη μέλη προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι εθνικές τους διατάξεις συμμορφώνονται με την κοινοτική ρύθμιση. Εξάλλου, λόγω της λογιστικής επίπτωσης του καταλογισμού των εγγυήσεων, στο πρόγραμμα ελέγχου που κατάρτισε η Γενική Διεύθυνση Προϋπολογισμού για το έτος 2000 έχει ληφθεί υπόψη μεταξύ των κυριότερων θεμάτων ο έλεγχος της τήρησης της λογιστικής Β από τα κράτη μέλη.

5.3 Κοινή πρωτοβουλία οικονομικού ελέγχου

Στο πλαίσιο της *SEM 2000*, η Επιτροπή παρακίνησε τις υπηρεσίες οικονομικού ελέγχου των κρατών μελών για αμοιβαία κοινοποίηση της πείρας και των βέλτιστων πρακτικών τους. Τα αποτελέσματα αυτής της μορφής συνεργασίας που ξεκίνησε πριν πέντε χρόνια περίπου οδήγησαν την Επιτροπή στο να εξετάσει την εφαρμογή μιας νέας προσέγγισης των από κοινού ελέγχων βασισμένη στην προσφυγή στην *Κοινή πρωτοβουλία οικονομικού ελέγχου* και με στόχο να ανταποκριθεί στην αναγκαία προσαρμογή των ελέγχων ενόψει της προσεχούς διεύρυνσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το 1993 και 1994, οι αρμόδιοι των υπηρεσιών εσωτερικού οικονομικού ελέγχου των τελωνειακών υπηρεσιών των Κάτω Χωρών, της Δανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου συναντήθηκαν αρκετές φορές προκειμένου να ανταλλάξουν την πείρα τους· κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η στενή συνεργασία ανάμεσα στις εθνικές υπηρεσίες οικονομικού ελέγχου, αφενός, και τις υπηρεσίες αυτές και την Επιτροπή αφετέρου, μπορούσε να αποδειχθεί ιδιαίτερα ευεργετική για τον έλεγχο των παραδοσιακών ιδίων πόρων. Οι ελεγκτές των τριών πρόδρομων κρατών μελών, στους οποίους γρήγορα προστέθηκαν πορτογάλοι παρατηρητές, προετοίμασαν και δοκίμασαν πειραματικά μια πρώτη ενότητα ελέγχου, πλαίσιο αναφοράς για την αξιολόγηση των ελέγχων που διενεργούν τα κράτη μέλη στον τομέα των παραδοσιακών ιδίων πόρων και για την ανάπτυξη μελλοντικών επιχειρησιακών ενοτήτων.

Η Επιτροπή προώθησε τη δημιουργία μιας υποομάδας Οικονομικού ελέγχου στο πλαίσιο της συμβουλευτικής επιτροπής ιδίων πόρων το 1996 προσφέροντας έτσι τις ευνοϊκές συνθήκες για την ανάπτυξη και την επέκταση της Κοινής πρωτοβουλίας οικονομικού ελέγχου. Στο σεμινάριο που πραγματοποιήθηκε στη Δανία τον Ιούνιο 1998, υπό την προεδρία της Επιτροπής, συμμετείχαν αντιπρόσωποι των υπηρεσιών ελέγχου των δώδεκα κρατών μελών· αποτέλεσε βήμα αποφασιστικής σημασίας στη διαδικασία θέσπισης της Κοινής πρωτοβουλίας οικονομικού ελέγχου, θέτοντας τις βάσεις μιας πραγματικής στρατηγικής μακροπρόθεσμου οικονομικού ελέγχου. Τα κράτη μέλη που είχαν λάβει ενεργό μέρος στην αρχική ανάπτυξη των ενοτήτων οικονομικού ελέγχου είχαν τη δυνατότητα να παρουσιάσουν στο σύνολο των κρατών μελών τις τεχνικές που μπορούν να χρησιμοποιούν στην προσέγγιση εφαρμογής, επιθεώρησης και είσπραξης των ιδίων πόρων. Οι αντιπρόσωποι είχαν επίσης τη δυνατότητα να συγκρίνουν διάφορες εμπειρίες και να ορίσουν ακριβές χρονοδιάγραμμα των περαιτέρω ενεργειών.

Ο απολογισμός των εργασιών που έχουν ολοκληρωθεί μέχρι σήμερα είναι θετικός. Η υποομάδα Οικονομικός έλεγχος αριθμεί επί του παρόντος 11 ενεργά μέλη²⁴. Παρήχθησαν πέντε ενότητες ελέγχου σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία, τη διαμετακόμιση, την τελειοποίηση προς επανεξαγωγή, την τελωνειακή αποταμίευση και τα προτιμησιακά καθεστώτα· μια άλλη σχετικά με τη χωριστή λογιστική πρόκειται να ολοκληρωθεί. Οι ενότητες και τα αναγκαία στοιχεία για την ανάπτυξη μελλοντικών ενοτήτων συγκεντρώθηκαν σε ένα εγχειρίδιο ελέγχου. Εξάλλου, η Επιτροπή ανέλαβε μέρος της δαπάνης παραγωγής των ενοτήτων.

Η Επιτροπή μελετά επί του παρόντος κατά πόσον η Κοινή πρωτοβουλία ελέγχου αποτελεί έναυσμα για τη μελλοντική ανάπτυξη της δικής της στρατηγικής οικονομικού ελέγχου με στόχο τους εσωτερικούς ελέγχους των κρατών μελών. Η Επιτροπή εξετάζει ιδιαίτερα την ιδέα να αναθέτει σε εθνικούς φορείς οικονομικού ελέγχου που θα συσταθούν στα κράτη μέλη, βάσει ανταλλαγής επιστολών, τη διεξαγωγή, μέσω των εν λόγω ενοτήτων, από κοινού ελέγχων σχετικά με τους παραδοσιακούς ιδίους πόρους. Η Επιτροπή θα μπορούσε να προβαίνει, στη συνέχεια, στην αξιολόγηση των αποτελεσμάτων και της ποιότητας των επαληθεύσεων, και τελικά είτε να δίνει την έγκρισή της είτε να ζητά συμπληρωματικές πληροφορίες. Ένα πρώτο πείραμα θα επιχειρηθεί πριν από το τέλος του 2000 με τις Κάτω Χώρες.

Τα αποτελέσματα του εγχειρήματος θα αξιολογηθούν προκειμένου να καθοριστεί εάν η νέα αυτή μεθοδολογία παρέχει επαρκείς εγγυήσεις στην Επιτροπή όσον αφορά την πραγματική αποτελεσματικότητα των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου στα κράτη μέλη. Εάν το πείραμα αποδειχτεί επιτυχές, η Επιτροπή θα είναι σε θέση να ορίσει τις κατευθυντήριες γραμμές για τους μελλοντικούς ελέγχους, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη.

* *

*

²⁴ Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Δανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Ισπανία, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία, Σουηδία, Φινλανδία.

**Αριθμός και είδος ελέγχων που διενεργήθηκαν
στα κράτη μέλη κατά την περίοδο 1997-1999**

ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ	Έτος 1997		Έτος 1998		Έτος 1999		Σύνολο	Σύνολο
	Αυτόνομος έλεγχος	Από κοινού έλεγχος	Αυτόνομος έλεγχος	Από κοινού έλεγχος	Αυτόνομος έλεγχος	Από κοινού έλεγχος	Αυτόνομος έλεγχος	Από κοινού έλεγχος
Βέλγιο		1	1	1	1	1	2	3
Δανία		1		1		1		3
Γερμανία	1	1	1	1	1	1	3	3
Ελλάδα		1		1		1		3
Ισπανία	1	1	1	1	1	1	3	3
Γαλλία	1	1	1	1	1	1	3	3
Ιρλανδία		1		1		1		3
Ιταλία	1	1	1	1	1	1	3	3
Λουξεμβούργο		1		1		1		3
Κάτω Χώρες		1	1	1	1	1	2	3
Πορτογαλία		1		1		1		3
Ηνωμένο Βασίλειο	1	1	1	1	1	1	3	3
Αυστρία		1	1	1	1	1	2	3
Φινλανδία		1	1	1	1	1	2	3
Σουηδία		1	1	1	1	1	2	3
ΣΥΝΟΛΟ	5	15	10	15	10	15	25	45

Θέματα που ελέγχθηκαν ανά έτος και κράτος μέλος

Τελωνειακές διαδικασίες Ειδικά θέματα	1997	1998	1999
Εξωτερική κοινοτική διαμετακόμιση	Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Ισπανία, Κάτω Χώρες, Ηνωμένο Βασίλειο		
Διεθνής οδική διαμετακόμιση (TIR)	Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Ισπανία, Κάτω Χώρες, Ηνωμένο Βασίλειο		
Συμφωνία ΕΚ / Αγίου Μαρίνου	Ιταλία		
Τελωνειακά προτιμησιακά καθεστώτα		Όλα τα κράτη μέλη	
Έκπτωση / Επιστροφή	Όλα τα κράτη μέλη		Όλα τα κράτη μέλη
Λογιστικές διαδικασίες	1997	1998	1999
Βεβαίωση	Όλα τα κράτη μέλη		
Λογιστική «Α»	Όλα τα κράτη μέλη	Όλα τα κράτη μέλη	Όλα τα κράτη μέλη
Λογιστική «Β»	Όλα τα κράτη μέλη	Όλα τα κράτη μέλη	Όλα τα κράτη μέλη
Εκ των υστέρων είσπραξη	Όλα τα κράτη μέλη	Ισπανία, Γαλλία, Κάτω Χώρες, Ελλάδα, Πορτογαλία, Λουξεμβούργο, Ηνωμένο Βασίλειο	Όλα τα κράτη μέλη
Επεξεργασία των περιπτώσεων απάτης και παρατυπίας	Όλα τα κράτη μέλη		
Επεξεργασία των περιπτώσεων απαλλαγής από την υποχρέωση απόδοσης			Όλα τα κράτη μέλη
Εφαρμογή της ρύθμισης για το σύστημα σωρευτικής είσπραξης ΡΥΖΙ (R. 703/97)			Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Κάτω Χώρες, Ηνωμένο Βασίλειο
Ζάχαρη / Ισογλυκόζη		Γερμανία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Ηνωμένο Βασίλειο	Αυστρία, Φινλανδία, Σουηδία
Απόδοση στην Επιτροπή των ιδίων πόρων	Όλα τα κράτη μέλη	Όλα τα κράτη μέλη	Όλα τα κράτη μέλη

Περιπτώσεις εφαρμογής του άρθρου 17 παρ. 2 του κανονισμού αριθ. 1150/00

Κοινοποιήσεις 1997-1999

Έτος αναφοράς	Κράτος μέλος	Προβαλλόμενοι λόγοι απαλλαγής	Ύψος δικαιωμάτων (σε ευρώ)	Γνώμη της Επιτροπής	Στάδιο της υπόθεσης
1997	BE	Πτώχευση	35.910	Αποδοχή	
	DK	Πτώχευση	11.893	Απόρριψη	Ποσό κατεβλήθη
	FR	Αφερεγγυότητα οφειλέτη	215.125		Παλαιά ρύθμιση
	FR	Πτώχευση	10.734	Απόρριψη	Ποσό κατεβλήθη
	FR	Πτώχευση	23.734		Πρώρη κοινοποίηση
1998	BE	Αφερεγγυότητα οφειλέτη	13.390	Αποδοχή	
	UK	Αφερεγγυότητα οφειλέτη	639.434	Απόρριψη	Ποσό κατεβλήθη
	UK	Αφερεγγυότητα οφειλέτη	1.152.850	Αποδοχή	
	UK	Αφερεγγυότητα οφειλέτη	178.075	Αποδοχή	
	UK	Πτώχευση	16.606	Αποδοχή	
	UK	Αφερεγγυότητα οφειλέτη	150.622		Υπό εξέταση
1999	BE	Αφερεγγυότητα οφειλέτη	172.192		Παλαιά ρύθμιση
	UK	Αφερεγγυότητα οφειλέτη	14.650	Αποδοχή	
	UK	Αφερεγγυότητα οφειλέτη	824.190	Αίτηση πληροφοριών	Υπό εξέταση
	UK	Πτώχευση	22.585	Αποδοχή	
	UK	Αφερεγγυότητα οφειλέτη	24.183	Αποδοχή	
	NL	Αφερεγγυότητα οφειλέτη	329.375		Παλαιά ρύθμιση
	NL	Μη εντοπισθείς οφειλέτης	111.837	Απόρριψη	Ποσό κατεβλήθη
	NL	Μη εντοπισθείς οφειλέτης	148.250	Απόρριψη	Ποσό κατεβλήθη
	NL	Πτώχευση	33.907	Αποδοχή	
	NL	Πτώχευση	24.551	Αποδοχή	
	NL	Πτώχευση	33.471	Αποδοχή	
	NL	Πτώχευση	75.357	Αποδοχή	
	NL	Πτώχευση	70.040	Αποδοχή	
	IR	Αφερεγγυότητα οφειλέτη	708.824	Αποδοχή	
	ES	Αφερεγγυότητα οφειλέτη	23.079	Αίτηση πληροφοριών	Υπό εξέταση
Σύνολο 97/99	26 περιπτώσεις		5.064.864		

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ OWNRES

Αριθμός κοινοποιήσεων που ελήφθησαν από το OWNRES στις 31 Δεκεμβρίου 1999					
1989-1996	1997	1998	1999	ΣΥΝΟΛΟ	ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ
143	311	538	229	1.221	Βέλγιο
74	93	188	87	442	Δανία
54	509	320	371	1.254	Γερμανία
1	8	2	3	14	Ελλάδα
106	106	90	93	395	Ισπανία
113	254	229	203	799	Γαλλία
2	54	64	38	158	Ιρλανδία
792	384	191	152	1.519	Ιταλία
5	2	1	4	12	Λουξεμβούργο
370	907	215	64	1.556	Κάτω Χώρες
125	149	234	63	571	Αυστρία
99	22	25	7	153	Πορτογαλία
45	36	42	16	139	Φινλανδία
15	47	98	8	168	Σουηδία
268	725	639	572	2.204	Ηνωμένο
2.212	3.607	2.876	1.910	10.605	ΣΥΝΟΛΟ